

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

సంచిక ౩౨౩

చింతాని కేట, మదరాసు. తిని భాగము

ప్రత్యేకతలు

అంతర్జాతీయము.

(స్వతంత్రతలను యొక్కనంది)

హరిజనములు.

అంతర్జాతీయము 21:—ఇది యొకటి ప్రత్యేకతలు. ప్రత్యేకతలు మా పురస్కారములు తగిన ప్రయత్నములను చేయుచున్నాయి. ప్రత్యేకతలను కరణముల మందిరములకు పోయి వచ్చుచున్నాయి. ప్రత్యేకతలను నీ ముఖ్యమంత్రిగారి ముందుముఖములకు వచ్చుచున్నాయి. ఇవి త్వరితముగా ప్రత్యేకతలను పొందుదురు.

హరిజనములు.

నిన్ను శుక్రవారమునాడు సాయంత్రమున పాత కాలాధికమును శ్రీమంత్రి తల్లా ప్రగడ నూతనారాధన రావుగారు సామ్రాజ్యభక్తిని సంస్కృత విద్యాభ్యాస మొనర్చుటకు చక్కనియుపస్థాన మొసంగిరి. ఇక్కడ ప్రత్యేకతలను ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీమంత్రి వి. యె. కృష్ణారావుగారు చక్కని సాధనమును వహించిరి. శ్రీ నూతనారాధన రావుగారు తమ జీవితమునంతయు సంస్కృత విద్యాభ్యాసమునకు, విద్యాభ్యాసమునకు వినియోగపరచెదమని చెప్పిరి. విద్యుత్తు విద్యుత్తుగా నుపయోగించిరి. కొత్తములను సామంతులను గీర్వాణాంశాంధ్రవిద్యాలయమును గురించి మాటలాడిరి. అంతర్జాతీయ శ్రీ కృష్ణారావుగారు గంభీరంగా న్నానమును గావించిరి. సీ. నువ్వారావుగారు, డి.వి. రమణారావుగారు, గుంటూరు వీరభద్రకామయ్యగారు మాటలాడిరి.

పురపాలకత్వము.

ఈవిషయము అన్యధాప్రాయములకు విచారకరముగ నున్నది. ఎక్కడమాచినను వెంటనే ఏమియు పొందలేదు. మాయూరి యను ప్రయత్నముగారిందు విషయము తగిన శ్రద్ధను తీసికొందురుగాక.

అనేకముందికి సదుపాయము.

మా మూలము సర్దుముగారు వచ్చిపట్టించుచున్న నేత్రకోగుల అనేకముందికి మిక్కిలి సదుపాయముగ నున్నది. ఎట్టి నేత్రవాదములైన నవలీల పొందెయ్యుచున్నారు. ముదిరనను, ముదిరనమునను, ఏసిలిగియున్నది అంతవరకును వ్యాసములను పొందెయ్యట విషయము. ఇతర జిల్లాలనుండికూడ చాల మందివచ్చి వైద్యముచేయుచు కొనుచున్నారు. సర్దుముగారు వైద్యమును చురుకై వారు. మంచి నెమ్మదికలవారు. కోగులను చక్కగా నాడవలెదము.

హరిజనములు.

ప్రభువనము శాస్త్రములను జరుపుటకు మాయూరి వచ్చుట విశేషముగా వచ్చింది గుంటూరు బహుమయముగా తయారు చేయుచున్నారు.

అంతర్జాతీయము.

(స్వతంత్రతలను యొక్కనంది)

కాలమానము.

అంతర్జాతీయము 21:—ఎందుకు విశేషముగానున్నది. ఈ జిల్లాలో అక్కడక్కడ వచ్చుచు ఈవారములో కుడినీడి. యమ్మనూరులో 3 అంగుళములకు పైగా వర్షము కురిచినను కుడినీడియునుకుండుకీకి నాశ్వర్యము కలిగించుచున్నది.

జమానము.

అంతర్జాతీయము 21:—ఎందుకు విశేషముగానున్నది. ఈ జిల్లాలో అక్కడక్కడ వచ్చుచు ఈవారములో కుడినీడి. యమ్మనూరులో 3 అంగుళములకు పైగా వర్షము కురిచినను కుడినీడియునుకుండుకీకి నాశ్వర్యము కలిగించుచున్నది.

జమానము.

అంతర్జాతీయము 21:—ఎందుకు విశేషముగానున్నది. ఈ జిల్లాలో అక్కడక్కడ వచ్చుచు ఈవారములో కుడినీడి. యమ్మనూరులో 3 అంగుళములకు పైగా వర్షము కురిచినను కుడినీడియునుకుండుకీకి నాశ్వర్యము కలిగించుచున్నది.

జమానము.

అంతర్జాతీయము 21:—ఎందుకు విశేషముగానున్నది. ఈ జిల్లాలో అక్కడక్కడ వచ్చుచు ఈవారములో కుడినీడి. యమ్మనూరులో 3 అంగుళములకు పైగా వర్షము కురిచినను కుడినీడియునుకుండుకీకి నాశ్వర్యము కలిగించుచున్నది.

నగనీహంపంతుల కంటి పండితశ్రేణులను చూచుభాగ్యముల వడగదాయని మాయూరి విద్యార్థులందఱు చాలా సంతోష పడుచున్నారు.

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్తు.

అంతర్జాతీయ పరిషత్తుభాసందర్భమున మాయూరి లో అంతర్జాతీయ పరిషత్తును లేవనెత్తినది, విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్తువారి పరిషత్తులో బహుమతులను ప్రధములుగా గడలేనవారి కేవలముక బహుమతులను నిచ్చెదమని చెప్పి, యాజిల్లా వారికి ప్రోత్సాహము కలిగించగలరని సమ్మతలసియున్నది. అంతర్జాతీయభావ బుందరా యని సంశయముకూడ పొడముచున్నది.

యజ్ఞీణీవిద్య.

ఈయారికి ఆలోచనాయన మంత్రజ్ఞుడువచ్చి సుమారు 10 దినములగా, తన విద్యాప్రావీణ్యత నీయూరి ప్రజలకు జూపి, వారిమెప్పు నందుచున్నాడు. ప్రాశస్త్యము రామయ్యగారు, తమ బాహుబలముచే, (తెంపలిగిన యనపగొలునును ఇతరుల తన మంత్రబలముచే తెంపజాలియున్నాడు. ఈవిషయములో పండితులనుగొని నిన్నటిదిన మాయ 100 రూపాయలు గెలుపొందినాడు.

మునిసిపల్ కౌన్సిలర్.

ఇటీవల ఖాల్పికన కౌన్సిలర్ పదవికి పోటీలు జరుగుచున్నవి. కౌన్సిలర్ నెన్నుకొనుటలో డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు, ప్రభుత్వమునకు పాటుపడెదవారిని కోరవలయును. ఇప్పటి యిజ్జతియుటల కుబ్బిడక తమవార తమక్షేమమును కోరి మెలకువతో సమ్మతుల నియ్యవలెను.

తుని వార్తలు.

(స్వతంత్రతలను యొక్కనంది)

కాలసీతి - ఆరోగ్యము.

తుని మార్చి 21:—ఎందుకు విశేషముగానున్నది. ఈ జిల్లాలో అక్కడక్కడ వచ్చుచు ఈవారములో కుడినీడి. యమ్మనూరులో 3 అంగుళములకు పైగా వర్షము కురిచినను కుడినీడియునుకుండుకీకి నాశ్వర్యము కలిగించుచున్నది.

జమానము.

అంతర్జాతీయము 21:—ఎందుకు విశేషముగానున్నది. ఈ జిల్లాలో అక్కడక్కడ వచ్చుచు ఈవారములో కుడినీడి. యమ్మనూరులో 3 అంగుళములకు పైగా వర్షము కురిచినను కుడినీడియునుకుండుకీకి నాశ్వర్యము కలిగించుచున్నది.

జమానము.

అంతర్జాతీయము 21:—ఎందుకు విశేషముగానున్నది. ఈ జిల్లాలో అక్కడక్కడ వచ్చుచు ఈవారములో కుడినీడి. యమ్మనూరులో 3 అంగుళములకు పైగా వర్షము కురిచినను కుడినీడియునుకుండుకీకి నాశ్వర్యము కలిగించుచున్నది.

జమానము.

అంతర్జాతీయము 21:—ఎందుకు విశేషముగానున్నది. ఈ జిల్లాలో అక్కడక్కడ వచ్చుచు ఈవారములో కుడినీడి. యమ్మనూరులో 3 అంగుళములకు పైగా వర్షము కురిచినను కుడినీడియునుకుండుకీకి నాశ్వర్యము కలిగించుచున్నది.

ఇదివరకు మాయస్థేటు దివాంజీవారగు జి. వి. కృష్ణారావుపంతులుగారి స్థాని మ.రా.శ్రీ బోడవారి రాజన్న పంతులుగారు దయచేసి యీ రాక్షసనామ సంక్రమణ చైత్ర శు బుధవారం రోజున యస్థేటులో చార్జి పుచ్చుకొనిరి. వీరిదివరకు కొన్ని వత్సరములు ధారాకోట సంస్థానములను, తరువాతి బొబ్బిలియస్థేటులను పరిపాలించి యిప్పుడు మా పుణ్యవశమున నిచటకు దయచేసిరి. కేవలము యున్నవిరిన వారు కార. ఇదివరకు పనిచేసిన రెండు జిందారలలోను వెక్కు మన్ననల బడసిరి. ఇది మూడవది. మాటగూడ నా జిందారల ప్రజలవలెనే వెక్కు సదుపాయములు కలుగ జేతు రని ప్రజలనుకొనుచున్నారు. భాగ్యుగారు, ర్మమనస్థుని నాయకుగారు, తిమ్మరాజుగారు, జగన్నాథరావుగారు, వెంకటచెలంగారు, కృష్ణారావుగారు మా పోరాడ యస్థేటును చాలా పాగుజేసినవటకు సందియములేదు. వారివలెనే వీరును తమ శేషజీవితమును వినియోగపరచి కొరవడియున్న పనిని పూర్తిచేసి ప్రభువులకును, ప్రజలకును గల సంబంధముల జక్కపరుతురని నమ్ముచు వెక్కు సంవత్సరములు దివాంజీ చేయుటకై సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించుచు మా ఘా సంక్షేమాల నీ మూలకముగ శ్రీరాజీవారికిని, మ. రాజన్న పంతులుగారికిని, మనవి యొనర్చుకొనుచున్నాము.

మదరాసు కార్పొరేషను.

సెప్టెంబరు 21:—ఎందుకు విశేషముగానున్నది. ఈ జిల్లాలో అక్కడక్కడ వచ్చుచు ఈవారములో కుడినీడి. యమ్మనూరులో 3 అంగుళములకు పైగా వర్షము కురిచినను కుడినీడియునుకుండుకీకి నాశ్వర్యము కలిగించుచున్నది.

జమానము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

అంతర్జాతీయము.

స్థానిక వార్తలు.

దీపముల వేళ. — నేడు, శేపు సాయంకాలము 6-49 గంటలకు దీపములు వెలిగించవలయును.

కాలమాన నిత్య. — నిన్న సభికోష్ఠానికి 90-2 మాత్రము, అధిష్ఠానానికి 13-3 మాత్రము.

గౌ. ఆర్. సి. సి. కార్, వి. సి. ఎస్. గారు. — ఈనెల 30 వ తేదీ యనంతర ముఖ్యాధికారులు పీఠికా గుంపురము సెలవొసంగబడింది.

మెలాపూరు సంగీత సభ. — ఈనెల 18 వ తేదీ తో వారంభమైన ఈమాయకథా కాలక్షేపముల నిమిత్తము సభాపాద్యక్షుడు సి. రామానుజము సెట్టిగారు రు 250 ల విరాళము సొంతగొన్నారు.

ఎలక్ట్రీక్ ట్రాన్స్ మేలు. — మెలాపూరు నందలి ప్రకాశశక్తికర స్వామి ముత్తనము సందర్భమున జరగు మాడవ నాటి యధికారమున సేవకు ప్రజలపాపుల కనుకూలముగను చెల్లెల్ల వాటుబామున 4-80 గంటలకు చాకలి పేటనుండియు రాయపురమునుండియు మెలాపూరునకు వార్షికు డ్రెడ్జికిని ట్రానుబండ్లు జేయబడును.

శ్రీమెంట్లకు శ్రీభువంపతులు. — కడపన శని వారము తెల్లవారి శ్రీభువంపతులు చక్రరక్షక సమేతము సి. రామానుజము సెట్టి గారిని సందర్శింప విచ్చేసిరి. రామాను జము సెట్టిగారును ఆయన సోదరుడు రావుసాహెబు కణ్ణను సెట్టిగారును శ్రీవారికి స్వాగతమొసంగి తమ యారాము చుట్టునుండి యిహాహారాధిభ్యమొసంగి మాలాలంకరణలను గావించి పీఠికొల్పిరి.

బిక్కనూరుము. — బిక్కనూరు అయిదునూరు కులీనిధిలో మున్న నొకబండిగట్టును బెడద పురాత్రేణిచ్చె ను. ఈసందర్భమున 10 ఏండ్లవయసుగు మునిసామియను నొక పిల్లవానిని, 25 ఏండ్ల వయసుగు యొకమూగవానిని గాయములు తగిలెను. బండివానికిగూడ గాయములు తగిలెను. పోలీసువారు వీరిని జెనరలాసుపత్రికి తీసికొనిపోయి చికిత్సలోనుంచిరి.

శ్రీల కుపాహారాధిభ్యము. — మున్న యాది వారు సాయంకాలము కీల్వాము పూములి హోటల్లో నందలి హోటల్లో మదరాసు హోటల్ అధిషియల్ డిప్రీ వి. మాసిలామినిస్ట్రీగారి భార్యగారు చాలమంది హైందవ శ్రీలను సహజేతపడి వారికి యుపహారాధిభ్య మొసంగిరి. పరశుపాకము హిందూబాలికా పాఠశాల యందలి విద్యార్థినులు కోటాలము వైచియ గానవివోద మొనర్చియు చూడ నానందపరవశులగావించిరి. ఈపాహారా నందియు తాంబూల సుమర్చియుతో సభ సమాప్తమయ్యెను.

హైందవ శ్రీల సభ. — ప్రారంభ శ్రీసంఘమువారి యాజమాన్యముక్రంద కడపన శనివారమునాడు సాయంకాలము తిరువళ్ళీయందుగలిగవన్న మెంట్లు ప్రైముసుగు స్కూలు చాలాలో హైందవ శ్రీలసభ యొకటి సమావేశమయ్యెను. డి. సదాశివయ్యగారు భార్యగారిగ్రానాధిపత్యము వహించిరి. ఇందుమించి ౧౩ మంది శ్రీలు సభకు విచ్చేసియుండిరి. శ్రీమణులు చదవగూడదు, మోసాక్షియ్య గారును, కృష్ణ శే ణమ్మ గారును, సహోదర ఆర్. ఎస్. సుబ్బలక్ష్మి, సి. పి. ఎల్. జీ. గారును ప్రసంగించిరి. ఆ గ్రానాధిపతిగారికి కృష్ణ తాధివాదములన్నియును సభ సమాప్తమయ్యెను.

ప్రభుత్వమువారి ప్రసూతి వైద్యాలయము. — ఇంటిలి సీనియరు ఎం. అనీష్టంట్లు కర్ణూల డిస్ట్రాక్టు గారికి ప్రభుత్వమువారు రావుసాహెబు మిరుము సొంతగు టను పురస్కరించుకొని డాక్టరుగారిని సహానించి యభివం దించు నిది యొక కడపన శనివారమునాడు సాయంకాలము ఆయాసుపుత్రి యాధ్యక్షులందఱును సమావేశమై యాప్రైవ్యా లయమునకి యొకసభ గావించిరి. మావంపెండ్లము మొదలు సి. పి. ఎస్. హింగ్లప్రసా, వి. ఎస్. ఎస్. గారుగ్రానాధిపత్యము వహించిరి. ఈ పాహారానంది గుంపులెల్ల నెంట్లు పి. చంద్రా, ధామన్, వి. ఎస్. ఎస్. పి. గారును తే. పిల్లగారును ఆ గ్రానాధిపతిగారును డాక్టరు డిస్ట్రాక్టు గారిని ప్రతిసాపూర్వమున సభించించుచు ప్రసంగించి సభను ముగించిరి.

జాబులు.

సమాధానము.

అయ్యో, 8-15 తేదీగల మీ పత్రికలో నా యాంధ్రదేశరూప కమునై వ్రాయబడిన విమర్శము చూచితిని. అందలి ఒకటి రెండుమాట లిప్పుటి గ్రామ్యభాషాభిమానును బాపుచుండు టచే సమాధాన వివాదములనిచ్చినది. (1) “సంస్కృత మాతృ కలా. ప్రాకృత ప్రశంస గలిగినపుడు ఆంధ్రములో ననుకరింపఁ దగిన సమంజసముగ మేరకను విషయమును తమకు తోచియు తెలియపరచినారు. ఆ పట్టును మాత్రము మరేదేద ముండక పోదు.” అని విమర్శము. పూర్వమాలోచింపఁబడిన నిర్మించి నదియు బూర్వమహాపురుష ద్రోహినియు నెక్కో యొక రిద్దఱునక్కడ దక్కిన యిప్పటికపు సుసంపదమునగు మాగ్గునునే తెలియఁబడినదిగాని నాకు దోచియు తెలియఁ జేయలేదు. ఇప్పుడు మరేదేద ముచుంచినదని నేనెఱుంగఁది గారు. (2) “సింధ్యగ్రామ్యం తెల్లవిధముల బ్రయోగించుదగ దని వ్రాసిరి. అసింధ్యగ్రామ్యముగలి యేమి యొకవిధో తెలియరాదు” అని విమర్శము. అసింధ్యగ్రామ్యుని పూర్వ మహాకవులపయోగించిన తక్కువెట్లదగిన కొన్ని పదములకుఁ జెల్లుచున్నది గాని యిదిభాషలో దత్తమాదులవల నొకవెద కాభిగ్గును. గ్రామ్యములో సంతర్పాభిము. సింధ్య గ్రామ్య ముపయోగించ రాదని చెప్పట చేతనే యాయ సింధ్య గ్రామ్య పదములు పయోగించ వచ్చునని పరిశేష న్యాయమునఁ జెలియుచునే యున్నది. కావున పరిగూర్చి వేలుగా నూత్రింప నావశ్యకత కనబడలేదు. (3) “ఈత్రు మప్రతేతరములకు సభ్య వ్యావహారిక భాష నుపయోగించినం దప్ప దృశ్యకావ్యములు రక్తిగలపఁజాలవలయును సంస్కృత నాటకములలో ప్రాకృతము లుపయోగించుచే నాత్మీయు” అని విమర్శము. సంస్కృత రూపములలో నుపయోగించఁ బడిన ప్రాకృతము సింధ్యగ్రామ్యమువంటి దయ్యెనేని యీ విమర్శము గ్రహించదగినదే యగును గాని యది సహజజీక మగుటచే నీ యభిప్రాయము ప్రామాదిక మగును. ఇదిగాక ప్రత్యేక మొకభాషయై గ్రాంథికస్థితిఁజెంది గౌరవించుటయు న్న ప్రాకృతముతో వాంఛములో నొక కాభిమతి తక్షణవిరుద్ధమై భిన్నభిన్నమై గ్రాంథికస్థితికి రాదగక దినదినము మారునెం దుచున్న వ్యావహారికమనేడి గ్రామ్యమును బోల్చుట యసం గతము ననుచిత్తునగును. (4) “ఈయాంధ్రదేశరూపకర్తలు స్వతంత్రించి మాత్రమొకరింపక ద్వైవిధ్యమును నూచించి యుండిన వాగుండును” అని విమర్శము. ఇదియుట్టుండగు నని చెప్పఁదగిన యొక్కవిషయమున రెండుమాటలు నెప్పుట నిశ్చయజ్ఞములేమిని నూచించును. భాషాభివృద్ధి ప్రసంగమున రెండువిధములుగా నూచించుట యస్థిరచి త్తతకు తక్షణముగాని నిరూఢమతికి తక్షణముగాదు. వివాదభూయస్యమై యాంధ్ర లోకమున కనమ్మతమగుచున్న గ్రామ్యమున కనకాళ మిచ్చుట పరిహాసాస్పదముగాదా? కావున “ఈలోపమున్నదని” యీ గ్రామ్యమున కనకాళము గలిగింపకపోవుటను లోపముగా నెంచుట యెంతమాత్ర ముచితముగాదు. ఏకపక్షాభిప్రాయపు విమర్శన మర్హముగాదు.

మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రి, ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తుండితు.

ప్రదేశులవారు తమయభిప్రాయముల వెలిబుచ్చుట నమంజన మేయినది. కాని విమర్శగ్రామ్య భాషాభిమానును నూచించుచున్నదనివ్రాయట ఆలోచనవిధవానికట్లు కాన రారు. విమర్శకులకు నజ్ఞియభిమానును ఆగ్రహింపవలయుట లో నేటినుప్రసిద్ధగ్రాంథికపక్షవలయులకు వండితులను తెలియకనే దానిసాక్షింపచువారగుచున్నారనుట కాస్తుల వారు నజ్ఞింపవలె. కొంతమిప్పుటి ఆంధ్రరాజ్యలోని యుత్తమ నాటకములనెల్ల పరిశీలించినయెడల మాయము ఎక్కడైతను స్ఫురించునగాన ప్రత్యేకకృత్యమునకొన్ని కృష్ణముగాంధ్రు నెంపదలంచువారు కాంధ్రున నట్లుచేయలేదు. ఆంధ్రభాష యందు నాటకము లిట్లెవరే ప్రబలిని. పాత్రయన టిలికెమగు భాష నావహించుటకుగా తద్దా యనవిమర్శ తీర్మానమైన దనిచెప్పటకు నీచులేదు. అందులో గ్రాంథికపక్షవలయులకు కనిపించులలే విధేయమున్నది. ఆంధ్రభిక్షురూపకర్తగాను కూడ లభ్యవాదకములని తోస్సుములని వివక్షని సాత్రానుసార ముగా నొకవిధమగుభేదము నూపింపజూచినారు. గ్రాంథిక విషయము విమర్శగానందుకప్పుడు విమర్శనతక్కుగోక

సమకాలికాభిప్రాయములు

గుత్తమిద వలసపోవుట

హైందవులు గుత్తమిద వలసపోవు యెత్తి కష్టకారణ ముగా నుండుటకంటె నెక్కువగా భకరముగా నున్నట్లు గ్రహిం పబడినదనియు, కొన్ని మాత్రము మాత్రము గావించి యాపద్ధ తినే సంస్కరింపవలసి యున్నదనియు కామన్యసభలో రాబట్టుగారు చేసిన ప్రతిపాదనము హైందవ చిత్తకృత్తిక తృప్తికరము కానేరదు కూలీలను గుత్తకు వలసతీసికొని పోయిడి యధినివేశములలోని హైందవ వాస్తవ్యుల నడిగి తెలిసికొనిన యాభికారుల యభిప్రాయమునుబట్టి మూడఁగా, ఈ పురాతన పద్ధతిలని భాషములు సౌఖ్యములు విశ్వాస పాత్రములుగా నుండుట మాత్రమే కాక యాపద్ధతి పరిత్యజింపఁ బడవలసిగట్లు నిరంతరము దృఢముగా వోచుచున్నది. పనివాండ్రు మంచుకూలికొరకునువిషయము, అనేకులు దాఁచుకొనటగకూడ నకకాళమున్నదను విషయమును సభ్యులుకే కాని, పీఠిక పదపలసికన్పడవచ్చును భాషము పరిగణించుట కు నీలులేనంతగామించియున్నది. ఈకష్టపద్ధతులు కేరలము పరా సంబంధములుకావు. మునుష్యులకు కేరలమాహారమువల నే జీవించఁజాలదు; ఈవిషయము క్రైస్తవులకుకూడవక్క గ తెలిసియుండవలెను. ముగ్గుతముగావించఁబడిన యీనాగ రకదాస్యమునందలి నైతికలోపము లసంఖ్యాకములు. ప్రమాద హేతువులు; వాని నెత్తునెట్లుటకుగాని తృణీకరించుటక గాని విచిత్రము. ఈ పద్ధతి దేశీయాత్మగౌరవమునకు భంగకర ము, అధికరణ హేతువును. ప్రైటి యధినివేశవాస్తవ్యుల లాభ ము నిమిత్తము ప్రతికూలపద్ధతులమీద దాస్యముకొఱ కొడల కొలంది నెగుమతి చేయఁబడుటకంటె హైందవులకు తను జీవితమునం దధిక గౌరవాన్నద మయిన వృత్తి యుండ వలెను. లోకమితవీరిన నెంతమాత్రమును మన ప్రాచీనదేశ ములో దాస్యవృత్తి నిమిత్తము కేరమాడుటకు నీచుపడఁగూ డదు. మునుష్యుల కమూల్యభూమణమైన స్వాతంత్ర్యమును నెడఁగొట్టుకొనవలసిన యక్కడలేకుండ, హైందవులు వలస పోయిన పోవచ్చును; లేదా వారు స్వదేశమందే నివసించు చున్న. సరియైన యేర్పాట్లు జరగునెట్లదేశపు త్రులందఱును జీవించుటకు వలయునంత యవకాళము హిందూదేశమునందే కలదు. ఈసమస్యను విచారించుకప్పుడు హిందూదేశ ప్రభుత్వ మువారు గాఢకార్య దృగ్గాఢును హిందూదేశసన్యాసును దేశీయాత్మ గౌరమును ద్వీకృతమునందుచు కొనవలెనని మాకోరిక. బ్రిటిండియన్ పరిపాలనముయొక్క యాదర్శము సాధ్యమైతంతరకు దేశీయప్రభుత్వముగా నుంపకలెననుటయె గునేని, ఈ సమస్యనే కాక తక్కిన సమస్త సమస్యలను విచారించు నపుడు నా దృష్టియం దీవిషయమే మెలఁగుచుండవలెను. వారియాదర్శ మట్టిదిగాక యన్యథా యుండనేరదు. వారావిషయములను దృక్పథమునందుచుకొననెడల, బ్రిటిషుసామ్రాజ్యముయొక్క కాశ్వత శైర్యమునకన్నతక్కిని భిక్షము కలుగనేరదు. ఇంతకు నీవిషయమును ప్రతివాడును నిరంతరము మనఃపూర్వకముగ నభిలషించి ప్రయత్నింపవలసినదై యున్నది. అని రీదరుప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

ఆక్రాంతివిషయమునకు నియముచేయుట ఏకపక్షాభిప్రాయ విమర్శనమగుననిన సమంజసముగా నుండును. కాస్తులవారు ప్రాకృతమునకు వ్యావహారికమన్నదని ఆంధ్రభిక్షురూపకర్తలు తేజనియువ్రాసిరి. సంస్కృతనాటకర్తలు సంస్కృతము మాత్రమేగాక ప్రాకృతమునుకూడవాడుట రచ్చదర్శనముగాని సలక్షణమనికారు. ముఖ్యోద్దేశము గ్రహించియెడల సంస్కృతభాషాటకములలోని ప్రాకృతభాషకును ఆంధ్ర భాషానాటకములలోని వ్యావహారికభాషకును, వ్యావహారిక భాషయననేల, గ్రామ్యభాషను సామ్యము కల్పింపకపోదు. ఈమాటలు సామ్యమునకాపుటచేరి అట్లుమాటవారందఱను గ్రామ్యభాషాభిమానులు కావాలను. సం]

దేశోద్ధారకుడగు గోకే చ రి త్ర ఈ వ్యార్థత్యాగి వరిత్ర చరిత్ర మించు నిపు లనుగా నిర్ణయించి యున్నది. భారతీయులకు ముఖ్యముగ సాంస్కృతికు ఈ ముగిసియు వాద్యు నీయును. శ్రీంధ్ర ముచ్చలోనున్నది. చరమదగినది. పాచ్. వి. కృష్ణలింతు కో. చిత్రావేట, మునాచు.

వృత్తాంతములు

అహింసా పరిమోక్ష రథము. — సింహళ ద్వీపవాసి యగు పొద్దుబాటుదొంగడు, ఒక యెడ్రేటుకూలివా డేటిలో చేపలను పట్టుకొనుచుండటముచేత యాకూలివాడు చేపల జనముల నడవారంప కుండునిమిత్తము వానియందేలి నొకకత్తి తోకొని వైచెను. కూలివాని వాడుకలములన్న సాక్ష్యమే మియ్యలేకుండున అట్టివాడు విడుదలచేయబడెను. — అబ్బ న్యుర వృత్తి.

యత్నితృతాపృథావ్య. — కడచిన బుద్ధవారము నాడు కొలంబోలో మగిజ్ అనేడివాడు ఆత్మహత్య చేసికొనుటకు పునఃత్నించిననెడి సేరములో వార్తచేయబడెను. తాను జీవనోపాధికిన్ని ప్రయత్నములున్ననను విఫలమయ్యెననియు, తనచిన్న పిల్లమారుడు నిరాహార్యుడై పీడిలంబడి తిరుగుచున్నాడనియు, తనదురదృష్టముమిన్నముట్టినట్లు లేమిచేతనభార్యపాటిపోయిననియు, తానాహారములేకమిక్కిలి బాధపడుచుంటినియు, ఈ కారణములవలన తానాత్మహత్య చేసి కొనుటకు ప్రయత్నించితినియు ముద్దాయి తెలియబడెను. మిజిస్ట్రేటు వానికొక నెల కఠినశిక్ష విధించెను. సిలోను ప్రేమ్ము.

మరణము. — క్రిలోకారాధ్యులు, హృద్యావధ్య విద్యావైధిక ప్రకాశిమనీషి జనమత్తులును, నానాదిగంఠ సమాగతాంతేవాసి హృదయానందకర కావ్యనాటకాలంకార కాస్త్రపాత్రప్రవక్తలును, అస్మద్భూమియందు, శైవమతకోశ ములును, బ్రహ్మ్యైక్రిమస్మల్లమపలి పేరయశాస్త్రిలవారు బాల్యముననే సర్వకాస్త్రముల నభ్యసించి కృతార్థులయి సాహిత్యచక్రవర్తియవై బిరుదునుబడసి శిష్యుల సేవలను బండి కులుగ జేసి రాజమహేంద్రవర పురమునందు ఓరకాల ముపాధ్యాయులుగనుండి శ్రీమదానందసంగర ఫాల్గుణ బరి గురువాన రెండున రాజరాజనగరమునందు శాశ్వత శివసాయబ్రహ్మము నొందిరి. వారులేలోపము వారి కుటుంబమునకే కాక మతిమున కంతకును కలిగినది. కాన తద్వియోగభరతైకేంబున వరినొంద కుండునటుల భారీకుటుంబము నీశ్వరుడు రక్షించుగాలి. అని రెంటూల శంభయ్యగారు వ్రాయుచున్నారు.

శిశురామననము. — మచిలీపట్టణము, ప్రతి సంవత్సరము రామానాయుడి పేటలో శిశురామల వారి భజన మందిరమునందు వేడుకలు జరుగుచుండెడిదికదా? ఆదిత్య నెల 25వ తేది లగాయితు 23వ తేదీవరకు ప్రతి గాత్రియు 9 ఖంటల తిరువార్త భజనలు, బడకోలాటములు, మోకింపులు, సంగీతసభలు, నాటకములు, జరుగును. ఎల్లరు విచ్చేయ వ్రాద్దితులు. గడచిన సంవత్సరమున సంగీతసభలకు మాపట్టణ వాసులుగ, మువ్వనీగారి విద్యాంశులును నగు వి. రా. రా. శ్రీ, గరికపల్లి కొలంబోదేవర గారును, వారి పుత్రులును దయచేసి సంగీతసాహిత్యములతో పురజనులను యానం దింపజేసిరి. ఈసంవత్సరము కూడా మానోటీసులలో ప్రోటబయ్యదేవర గారి సంగీతసభలు జరుపబడునని ప్రచురముచేసేయం టిమి గాన వారిరాకకు సరికొందు చున్నాము. అని వేళచేసి వెంకటస్వామి నాయుడు గారు వ్రాయుచున్నారు.

సైన్యచక్ర. — “మాయాపాన విద్యాంశులు రచియించిన అనుకూలమిణయమును, కనపేట గ్రంథము, పుస్తకభాండా గారములకు బహుమతిగా నిచ్చెదనని ప్రకటించిందుకు వివిధ సలహాలనుంచి బుఢాస్థులుకచ్చినందున ప్రతివారికిని గ్రంథముల పంపిణీ ముగిసి గంజాంబేలో భాగీధిపురమునందాయ తనచేరేపాము శ్రీరామలింగేశ్వర విద్యాలయము నెట్టిటకీగా రగు నుండునుండరావుగారు మాత్రము మాపుస్తకమంది కృత శక్తితో తెచ్చినందుకు సంతసించుచు తిక్కినవారికే మాపుస్తకములు పంపిణీ చేయవలసి సంతోషించుచున్నాను. ఇంకను ఆ గ్రంథములు యాభిప్రాయ మాత్రము నిల్వయున్నవి. వలయు వారుల తేదీ-13-14 ఆంధ్రదేశపత్రికలో వెల్లడించిన ప్రకారము దక్షిణ ప్రయ యాహూయ్య కలలో పంపిణీ గ్రంథములను బహు మందిగా పంపిణీ చేయవలసి ఆంధ్రమునకు సీతారామచంద్రరావు (గంజాంబే) గారు గారు ఖర్చు వెల్లడింపుచు వ్రాయు చున్నారు.

రంగుల గురు పాఠశాల. — పాఠశాల 229 పాఠశాలలోను 7 కుంగులలోను 7 గురు బోధకులతోను గాజులూరు కృష్ణాజిల్లాలో కంగులగూడెమున్న యొక మొల్లరదేవిల్లముయొక విషయము. ప్రత్యములూరి వెంకట శ్రీ సేకర్తరావుగారు సదరు పాఠశాలలో నుమారు 4 సంవ

త్సరములనుండి మూడవ టీచరుగానున్నారు. ప్రస్తుతమువారిం కొక పాఠశాలలో బ్రహ్మచర్యంబునందున వారంగీకరించిరి. మా పాఠశాలా ప్రధానోపాధ్యాయులు నేడు వారిని రిటైరు చేయుచు నొకసభ గావించిరి. తత్ఫలితము నాంధ్ర గీర్వాణ భాషా ప్రవీణులును శివభాషానునగు శ్రీ నందగిరి శేషగిరి రావు వంతులుగా రగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. ఆసభలో శ్రీ కామేశ్వరరావుగారచే బోధింపబడెడి పాఠశిలు వారి బోధియపాధ్యాయులు, ఉపాధ్యాయులును, మఱికొందలు పెద్దమనష్యులు నుండిరి. వారందఱును శ్రీవారు మా పాఠశాలను విడిచిపోవుచున్నందులకుఁజూపించిరి. కామేశ్వరరావు గారు మృదాలికాపాఠశాలలో దమవిధికృత్యములకు సరిగా నిర్వహించిర్చున్నందులకు నింతకున్న వేళమి నిదర్శనముకావల యును? కడకీశ్వర ప్రార్థనతో సభముగింపబడెను. అనియొక విద్యార్థిని వ్రాయుచున్నది.

ఒకపాత్ర యుత్తరము. — 1758 వ సంవత్సరమున మదరాసు ప్రభుత్వమువారికిని, ప్రభుమఖ్యులకును, పాలకులకును, ప్రభుత్వము వారి యేజెంటులకును నడుమ జరిగిన యుత్తర ప్రత్యుత్తరముల భాషాంతరీకరణములగుల పోర్టు నెయింటుబార్ల రికార్డుల సంపుటము నొకదానిని ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించియున్నారు. ఆ కాలమున దేశములో యుద్ధములు ప్రబలముగా జరుగుచుండెను. ఒక ప్రక్క పరాసు వారిలోను మఱియొక ప్రక్క హయిందవ ప్రముఖులలోను జరుగుచుండెను. ఆసంవత్సరమి వాసములోనే మదరాసు ప్రభుత్వము వారు దక్షిణమండలములలోని తమయేజెంటులకు వ్రాసిన యీ క్రిందియుత్తరము ప్రస్తుతము ప్రయోజనకరముగా నుండవచ్చును.

“మధుర తిరునల్వేలుల శిథిలిసూర్పి మీరు వ్రాసిన జాబులు నాకు చేరినవి. అక్కడి వ్యవహారములను చక్కచెట్టుటలో నేను మీజాగరూకతను సమ్మియున్నాను. నీను కనులుచేయునపుడు మీరు మితకృత్యమును మిగుల పాటింపవలయును; పైనికులవేతనము లిచ్చి నేని నిలువ మొత్తమును మదరాసునకు పంపివేయుడు. మహాభక్త భానుయొక్క బావుటామనిషిని మీరు చంపితిరిని నబ్బా ఫిర్యాదు చేసియున్నాడు. అట్టి యతిసాహసకార్యము లొనర్చునపుడు మీరు బహు జాగరూకతతో ప్రవర్తించవలయును. సరియైన కారణము లేకుండ నట్టి యతి సాహసకృత్యము లొనర్చునెవల నని చెడుఫలముల నియ్యవచ్చును.

మాచిలీపట్టణ మార్కెట్. — గోదావరిజిల్లా రామచంద్రపురము తాలూకాలో వడ్డమూరను నొకయూరు కలదు. అది పొడిపంటలు కలిగి సకలసాభాగ్యములచే విలసిల్లియండెను. మాచిలీపట్టణమున గ్రామదేవతచేతను గాపాడబడుచుండిన యందలి జనులు త్యాగభోగ పరాయణులు. ఆ గ్రామమున ప్రయుమత పాఠశాల యొకటి బోధనారితే నియమింపబడెను. కాని యది యొక అద్వైతుల నుండబడినది. విద్యార్థులగు సాయూరినా రందరును ఏ నూరు రూప్యములు ద్రవ్యసహాయము చేసి పాఠశాలకు, భవనముకట్టి కట్టించి యుచితముగ నొసంగిరి. ఆ నూతన పాఠశాలాగృహ ప్రవేశము 1915-సం॥ రం మార్చి నెల 17-వ తేది బుద్ధవారము నాడు జరిగెను అమృతహాత్సవమునకు గ్రామాధికారులచే నాహ్వానంబుం బడసి శ్రీ మాతాలూకా తహసీలుదారువారును శ్రీ ఆలమూరు డిప్యూటీ తహసీలుదారుగారును, శ్రీరామచంద్రపురం రెంజీన్మార్కెట్ సబు అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరు గారును మఱికొందరుపాధ్యాయులును విచ్చేసిరి. ఆదినమున వడ్డపాపేతముగ నందరంప విండెగావించిరి. సాయంకాలము ద్విగంటవేళ మంగళహార్య నివాదముల తోడను, ప్రభుభక్తి స్తోత్రంతోడను శ్రీ మనరాజదంపతుల పటముల నూతనింపువు నామగంటలకు పాఠశాలాభివర్ణముగ్గ హస్తప్రవేశము చేసిరి. ఆసభకు శ్రీ మాతాలూకా తహసీలుదారువారు రగ్రాసనాధిపత్యమును వహించిరి. శ్రీవారు గ్రామస్థులకు బడియందుగల శ్రదధకును, వారి యాదార్థ్యమునకును సంతసించుచు నొకయువ స్వామి మిచ్చిరి. స్కూల్లో నుండి అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరు వారు, పాఠశాలాభివర్ణి, విద్యార్థుల్ని, ప్రస్తుతోపాధ్యాయుని పరీక్షకు, ముగ్గుగు విషయములను దేలుపుచు కొలంబికాలముననే యయొక సహాయోపాధ్యాయు నొసంగుటకై శ్రీ తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటువారికి శిఫారసుచే నెదమని నడిపిరి. మిగ్గుల ప్రోత్సాహమున శృంగారకవి వెంకట్రామయ్యగారు కొన్ని పద్యములను జదిపి శ్రీ మన చక్రవర్తిగారికి విజయము గల్గుటకు సభ్యులు జేపునీలబార్చించిరి. బడిజిల్లకుఁ బంచవార చిలుకలు, మికాయలు పంపి నెట్టుబడెను. అనంతరము కరతాళ ప్లవలతోడను జయజయినాదములతోడను సభ ముగింపబడెను. నాటికేను 10000 పురనివాసియును నాయుడు వేంకటకృష్ణముగారచే భాగవత కాండమును జరుపబడెను. అనియొకరు వ్రాయుచున్నారు.

వివాదాంశములను తీర్మానించుటకు సమ్మతు.

(సివిల్ ప్రొసీజరుకోడు 5 వుత్తర్వు 1,3 నిబంధనలు) స్కాల్సుకాసు కోర్టు రంగూను. దావా నె 4886 య of 1914.

పి. యల్. ఆర్ యం.) ఎదిరి { 1 కరీషత్తిరాజు
చెట్టికొట్టు, వాది } 2. కరీరామసామి
ప్రతివాదులు

ప్రతివాదులు ప్రస్తుతము కాపురముండుస్థలము. ఎచ్చట వుండెడి తెలియదు.

ఒక ప్రామిసరునోటుపైని యివ్వవలసిన రుప్ప 1476-8-0 టికి వాది, మీమీదదావా దాఖలుచేసియున్నాడు. కనుక మీరు యీకోర్టులో నేరుగాగాని, లేక న్యాయప్రకారం అధికారముపొందిన యీ కోర్టుప్రేక్షకులకని యీ దావా సంబంధమైన ముఖ్యవిషయముల ప్రశ్నలకు బదులుచెప్పేటటు నంటిన్ని, లేక అన్ని ప్రశ్నలకు బహుచెప్పేటటువంటి మరినక ముసిద్ద్యరాగాని ఏవైనా నెల 30 వ తారీఖు ప్రొద్దున 11 గంటలకు హాజరుకావలెను. మీకు యిష్టము తెలియజేయడం యేమనగా వైచెప్పిన తారీఖున హాజరుఅవుటకు తప్పినయెడల మీరులేక నే వివాదాంశముల తీర్మానము చేయబడును.

మీయెదురుకట్టి వాదమునకు ఆధారముగా నమ్మియుండు యేదైనా వాస్తవములువుండెయెడల మీతోకూడా తీసికరావలయును లేక స్టేడరుమూలముగా పంపవలసినది. ఏవైనా నెల 30 వ తారీఖునగాని లేక అంతకుముందుగా గాని 8టెక్ స్టేటు మెంటు దాఖలుచేయుడని కోరడమైనది.

ఫీబరరీ నెల 19 వ తారీఖున నాచేవ్రాలుమీద్ర నేయడమైనది.

By order
(Sd.) Mg Thaung
Chief Clerk.
M. Subramaniam
Translator

The Kistna District Co-Operative Bank (Ltd.)
Masulipatana.

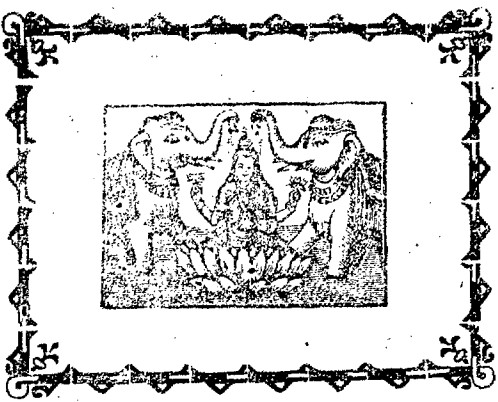
కృష్ణాడిస్ట్రిక్టు కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు (లిమిటెడ్) బందరు

మూలధనము 1,00,000
భాగము 1-కి రు 100 నో॥ 1000 భాగములు
ప్రస్తుతము వసూలు చేయవలసిన మూలధనము 50,000
వడ్డీకి దాచిఉంచుకొను వారికి (డిపాజిటు చేయువారికి)
6 మాసములు ఉంచుకొనె యెడల నూటికి సం॥కు రు 5 నో॥
6 మెదలు 12 మాసముల వరకు, 5 1/2 నో॥
1 సంవత్సరము అంతకువైన ఉంచుకొనె యెడల రు 6 నో॥
వడ్డీ 6 మాసముల కొకపర్యాయ మివ్వబడును.
యదాను గవర్న మెంటువారి నెం 1267 రు
ప్రకారము గవర్న మెంటు ఉద్యోగస్థులుకూడ భాగములు పుచ్చుకొనవచ్చును. వడ్డీకి దాచిఉంచుకొనవచ్చును.
జంధ్యాల గోరేపాడశాస్త్రి, ప్రెసిడెంటు
చిన్నిం రాజున్నార, ఆసరరీశైకటరి

కావలెను

నమ్మకమైనట్టియు, శ్రోతమార్పులతో కూడినట్టియు వ్యాపారమును కొనసాగించుటకు ప్రధాన ఏజెంటును జిల్లా ఏజెంటును, డివిజను ఏజెంటును కావలెను వారికి నెలకు రూ. 20 లు మొదలు నూ. 50 లు వరకును జీతములు యియ్యబడును. వైగా అలెగ్జులుకూడా యియ్యబడును. పనిచేయు సమగ్రతనత్వగర్వము కలిగినట్లు సర్టిఫికేటు లుండవలెను. కొద్దిమందిమాత్రమే కావలెను. ఇష్ట మున్నవారు వెంటనే ఈదిగువ చిరునామాను వ్రాయవలెను.

వి. యస్. రంగను,
కార్యదర్శి.
ఇండియా ప్రావిడెంటు కంపెనీ,
31-వ, తేరుపేడి, తిరుపల్లికేజి, చెన్నపట్టణము.

ఆంధ్రవత్రిక

1915వ సం॥ మార్చి నెల 23 వ తేది

మంగళవారము.

శ్రీమద్భగవద్గీతా ప్రథమోధ్యాయము

స్తోత్రము

మొన్న శనివారము సాయంత్రము పచ్చయప్పు కళాభవనమున కలవల తిరువేంగడ నాథము శ్రేష్ఠిగారి బాలికా పాఠశాలయొక్క సాంవత్సరికోత్సవమును బహుమాన ప్రదానమును జరిగెను. న్యాయమూర్తి బేకువెల్లుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. కామ్యూ సతిగారు బహుమతుల పంచిపెట్టిరి. చేదినసభలో ననేకులు హైందవ నాటిమణులు ముఖ్యముగా మన ప్రత్యక్షీరత్నములు గుమిగూడి యుండిరి. ఉత్సాహమును వెల్లివిరిసి యుండెను. జరిపిన కార్యక్రమ మంతయును సాంపుగా నింపులు గురిపించుచుండెను. రిపోర్టునుబట్టి చూడవైశ్యఖామణులకు నీ ప్రతిష్ఠాపనయొడ నెక్కువ శ్రద్ధయున్నట్లు విశదమగుచున్నది. రావుసాహెబు కలవల కళ్యాణశ్రేష్ఠి రామానుజము శ్రేష్ఠులుగారలు ఈ పాఠశాలకు నెలకు రు 100 లు అద్దెవచ్చుచుండు తమభవనమును నియ్యదలచి విద్యాశాఖ వారాయింటికభ్యంతరము చెప్పినందున మరియొకచోట నొకవిశాల గృహము నిచ్చుటకు నేర్పరచినారట. వీరియాచార్య మిదివరకే మాపాఠశాలకే మెరుంగునగాన నిచ్చుట నెక్కువగా ప్రశంసించినవసరములేదు. ఈ పాఠశాలలో 263 గురు విద్యార్థినులు చదువుచున్నారు. వీరిలో 18 గురు మొదటి ఫారములోను పదునేఱురు రెండవ ఫారములోను నల్లరు మూడవ ఫారములోను నున్నారు. ఈ సంవత్సరపు సంఖ్యగత సంవత్సరపు సంఖ్యకంటె 9 తక్కువ. ఇట్లు మొత్తముమీద తక్కువ యగుటకు కలకారణములను రిపోర్టులో నూచించి యుండిన బాగుగనుండును. విద్యాగుణమును గురించి వ్రాయవలసి వచ్చినపుటికి కొంచెము పాఠశాల యొక్క పద్ధతులను విమర్శింపవలసి వచ్చినందులకు చింతిలుచున్నాము. ఉత్సవసమయమున కొందరు బాలికలు ఆంగ్లభాషలో నొక ప్రహసనమును ప్రదర్శించిరి. ఆతరుణమున ఆంగ్లభాషయందు వారుచూపిన అసామాన్య జ్ఞానమును పఠస్థుల వక్రత్వమును మమ్మును పద్ధతులను విచారించ బురికొల్పెను. కనుగొనగా నీ నగరములోని వైశ్య లాంగ్లభాషాభ్యాసమే ప్రధానోద్దేశముగా పెట్టుకొనినారనియు ఆపాఠశాలలో నన్నివిషయములు ఆంగ్లభాషామూలముగా నేర్పబడుచున్నవనియు దేశభాషలకు మిక్కిలి తక్కువ యెడమున్నదనియు తెలిసినది. బాలుర విద్యకు నాల్గవ ఫారిమునుండి ఆంగ్లభాషా ధారక భాషము పనికిరాదని షున గౌరవనియ సభ్యులు ఇండియా శాసన నిర్మాణసభలో తీర్మానములను చెచ్చి ప్రభుత్వమునారి యధాంగీకారము బడయుచున్న దినములలో బాలికలకు విషయ పరిజ్ఞాన మావంతయైన కలుగుట కవకాశము లేనిరీతిని

క్రింది తరగతులలో నాంగ్లమే ప్రధానముగా నేర్పుచుండుట మిక్కిలి శోచనీయము. మన విషాది పద్ధతుల ననుసరించి మనబాలికలకు ఆ ఆంగ్లమున నైనను నుత్తమ విజ్ఞానము నేర్చుకొనువరకు విద్యాలయములలో నుండుటకు సాధారణముగా వీలులేదు. క్రిందితరగతులలో ఆంగ్లభ్యాసమునకే సర్వత్రా పులు వినియోగపడుటచేత సితరవిషయములు సున్నయగు చున్నవి. ఇది మనకు కొరదగినస్థితి కాదు. ప్రదర్శితమయిన ప్రహసన విషయముగూడ నివర్తితముగా నుండినది. మనస్త్రీల కాంగ్లభాష రావలసిందే, కాని మాతృభాషగాని లోకజ్ఞానముగాని విద్యను తెరంగున వచ్చుట అన్యధాయితము. మనస్త్రీలకు బాశ్చాత్యస్త్రీసంపర్క ముండ వలసినదే, వారి సుగుణ లలవడవలసినదే, కాని మరజాతీయ గుణసంపత్తి నశింపరాదు, మన సాత్త్వికాదర్శము చెడరాదు. అందుచేత నికలవల తిరువేంగడనాథము శ్రేష్ఠిగారి బాలికాపాఠశాలాధికారులే కాక స్త్రీవిద్యాప్రచారకు తెల్లరును విజాతీయ ప్రాబల్యము లేనట్లు మనస్త్రీ శిక్షణమును తీర్చవలసి యున్నారని హెచ్చరించు చున్నాము.

శ్రీశ్రీకేశవమూర్తి మల్లాది సత్యలింగంగారు.

ఆశ్రమమాతాదార్యము.

శ్రీయత శ్రీకాకోశపు వెంకట్రావుగారు కాకినాడనుండి ఈక్రిందివార్తను మాకు సంపుచ్చున్నారు.

మల్లాది సత్యలింగముగారి జన్మస్థానము కాకినాడనంద జగన్నాథపురము. చిరకాలమునుండి రంగూనులో పడవల వ్యాపారముచేసి సుమారు 50 లక్షల రూపాయలు కమ్మకుల ఆస్తిని సంపాదించిరి. సంతానములేక సుబ్రహ్మణ్యము నొకచిన్నవానిని దత్తతచేసికొనిరి. ఏమ 1912 సం॥ ౧౦ ఆక్టోబరునెల తేదిని కడపటి విలువ వ్రాయించి కొన్ని నెలలక్రిందట స్వర్ణమునలంకరించి సదరువిల్లులో రు 800000 (ఎనిమిదిలక్షలు)రూపాయలను ధర్మముగా నిచ్చి చేసి దానిని వారి జన్మస్థానము జగన్నాథపురములో అన్ని జాతుల బాలురకును బాలికలకును తమ మక్కరతేమండనేత, వడము, మొదలగు వృత్తులతోగూడ విద్యనెర్ప పాఠశాల నొకదానిని, దానికిచేర్చియే ప్రతిదినము అన్ని జాతులకు 100 మందికి అన్నమిడుటకు తగినసత్తా, సదరుసత్తములో చాలమంది బీదవిద్యార్థులకు భోజనసలి వేదవిద్యార్థులకుగూడ అన్న సదుపాయమున, ఇతరదేశములకు బోయి గొప్పవిద్యల నభ్యసించుకొరకు విద్యార్థులను పంపుటకు తగిన యేర్పాటులను చొల్లంగిలో దేవాలయము నొకదానిని నిర్మించి అందు శాశ్వతముగా గాగభోగమును జరుపుటకును వినియోగించునటుల దివానుబహద్రుల మహారాజరాజశ్రీ దుర్రోజీ శేషగిరిరావుపంతులు బి.ఎ.బి.ఎల్ గారిని మ.రా. కొవ్వూరి ఒస్మిరెడ్డిగారి కుమారులగు ఆదెయ్యరెడ్డిగారి, తమదత్తపుత్రుని, తమయందు మిక్కిలి భక్తివిశ్వాసములుగల తమకుమార్తా వెనుబోతు గోవిందరాజు అనంబుగారు మహానియలను ధర్మకర్తలుగా నియమించిరి. సదరు మొత్తములో 7 లక్షలు మూలధనముగానుంచి దానివరుంబడినిమాత్రము ఖర్చుపరచుటకును నొకలక్షతో స్కూలుబిల్డింగునకు, సత్తము, ఆలయము నిర్మించుటకును నేర్పాటుచేసిరి. లోకమునకు నిట్టి మహాపకారముచేసిన సత్యలింగముగారిని కొనియాడుటకు శేషులైన తరమా! వారి మహాదారముకి తగిన ధర్మాసత్తులను ధర్మకర్తలుగా నియమించుటచే ఈ మహారాజు త్వలో ప్రత్యక్షరూపముగా పరిణమించును. భగవంతుడా ధర్మములకు వృద్ధిపొందించుగాత.

ఇట్టివార్త కిన్నులకు గన్పించి మానసములోనికి వ్యాపించినప్పుడికి మాకు కల్గినయానందమును వర్ణించుటకు కలమునకు బలము చాలదు. నేమగదా ఆంధ్రభూమి ధన్యయైనది. తన పుత్రరత్న మొక్కడింతయు దారిత్యాగి మొనర్చునా యని గదా ఆమె మననదరుబోతుతనము సంతయును నహించి వేచి యుండినది. ధర్మకర్తలును తగిన వారేర్పడి యున్నారు. దివానుబహద్రుల దుర్రోజీ శేషగిరిరావు గారును తదితరులును నిదక్షణము నందలి పచ్చయప్పు ధర్మములను చెంగల్వ నాయ

కరు ధర్మములను వినియోగించుచుండు పద్ధతుల నరసికొని దాతె యిష్టానుసార మాధ్యధదేశమున నుచిత సాంకేతికవిద్యానిలయును నెలకొల్పటను త్వలో నెనగుదుగాని యని నమ్ముచున్నాము. ఆహా! సత్యలింగముగారి దూరదృష్టి! పెట్టిన యెనిమిదిలక్షలతో ధర్మకర్త లొక లక్షను మాత్రము ఆలయ భవనాది నిర్మాణములకు వ్యయపెట్ట వచ్చునని నిర్ణయించినారు. తక్కిన ఏకలక్షలు మూలధనముగా నుపచరింప వలసినదని నియమించినారు. ఆంధ్రలక్ష్మీపుత్రులారా! శ్రీ సత్యలింగముగారి యుదాత్తాదర్శము మీహృదయము నింకను వశపరచుకొన జాలదా? ఆతడు మీకు మార్గదర్శకుడు గాడా? ఆతనివలె మీరును మాతృసేవకు కంఠము కట్టజాలరా? ఆతని యాత్మీయింకను మిమ్మును ప్రబోధించుచుండ లేదా కిన్నులు తెరచిచూడుడు. హిందూ విశ్వవిద్యాలయము రెసిడెంషలు పద్ధతి మీద గురుకులా వాసముగా నవతరింపనున్నది. మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయము దాని ననుసరించి దూరముగా దృష్టిపథమున గన్పించు చున్నది. మన విశ్వవిద్యాలయము మాటలలో నున్నది. ఇప్పుడు పరిశ్రామిక విద్య యుత్తమముగా నెన్నబడు కాలమున మనము పరిశ్రామిక విద్యయే బలవత్తరముగా నుండునట్లేల మన విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపింప దొరకొనరాదు. ఆక్రిందికేశవ మల్లాది సత్యలింగముగారియాత్మ దానినే కదాకోరుచున్నది. ముఖ్యాలయము కాకినాడలో నేర్పడినచో ద్వితీయాలయముగా నుండుటకు బందరు ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలకలదే ఇంకను నేలజాగు ధర్మకర్తలు? వెంటనే ఈ విషయము నాలోచింతురు గాక. మన లక్ష్మీపుత్రులు సత్యలింగముగారి ననుకరించి హిందూ మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయ దాతల ననుకరించి గొప్పప్రయత్నమునకు తోడ్పడుదురుగాక! ప్రభుత్వమువారు తమకు నైజముగు నుదారభావమున నూతన సంస్థకు బ్రోత్సాహ మొసంగుదురు గాక! ఆంధ్రమాతకు జయమగు గాక! వందేమాతరం!

నిజాము రాజ్యము నిదుర పోనుపోయి మొన్న మొన్ననే కన్నులుపిప్పి చుట్టుపట్ల నున్న ప్రపంచమును చూడవారంభించినది. ఈ నెల మొదటివారమున హైదరాబాదులో, నిజాము దొరతనమువారి విద్యావిషయిక సెక్రెటరీయగు ఏ. హైదరి ఎం. ఏ గాం అధ్యక్షతక్రింద విద్యా విషయకసభ ఒకటి జరిగినది. ఆరాజ్యమునందలి జనసంఖ్యలో నూటికి ఇద్దరుమట్టుకు వ్రాయను, చదువను సమర్థులైయున్నారు. తరువాన్కూరు రాజ్యములో నూటికి 15 గురు చదువుకొన్నవారు గలరు. బరోడాలో 10 మంది మదరాసు రాజధానిలో 7 గురు, మైసూరు రాజ్యములో 6 గురు బొంబాయిలో 7 గురు, మధ్యపర్వతాలు బీరారులలో ముగ్గురు. యూరోపు ఖండమునందలి దేశములకు పోల్చిచూచిన యెడల విద్యావిషయములో హిందూదేశము చివర పడియున్నదని చెప్పవచ్చును. ఈచివరపడియున్న హిందూదేశములోని నిజాము రాజ్యము చివర నున్నది. వైజాముగారికి విద్యా వ్యాపన మందభీమానము చేదని చెప్పుటకు వీలులేదు. తమ ఉద్యోగియగు హైదరీగారు సభాధ్యక్షులుగ నుండుటకు అనుజ్ఞ నిచ్చుట, సభను మహాబూబియా పురమందిములో జరుపుటకు అనుజ్ఞనిచ్చుట, వివిధలననే వైజాముగారికి అభిమానమున్నట్లు తెలియుచున్నది నిజాముగారు, గొప్పఅధికారులు, అభిమానించి నప్పుడు, విద్యాభివృద్ధికి ఎట్టి ఆటంకములు ఉండవు. మెట్రిక్యులేషనువరకు ఉరుకుభాషలో విద్యను నేర్పు పాఠశాలలను కూడ స్థాపింపవలెనని ఆలో

కలకత్తాలోని పాత సినిమా హాల్లను
పెట్టాటను ఒకరిగ హోల్లను దాఖలు చేయుదు అను
దా నాలుగు సుబంధించి, కొన్ని మాన్యులను చేయవలసినదన,
ఒంగళలో నాగ్రియ వర్తక సంఘమువారు దొంగిలించువానికి
లెలియజేసిరి. మఱి (దరు వ్యాయమూర్తులను నియమించ వల
సినద) ను, బాల్స్టరులను నాల్గిటరులను వక్రియను
కేసులా వాదించు అధికారమియ్యవలసినదయు మీరు కోరిరి.

చిట్టచీనుగాను.

చిట్టచీను బలపరచుచు చిట్టచీనుగాను ఇట్లని:- తాము చేసిన కృషి ఫలితమును హిందువులు ఆనందింతురు. మూల విరూపాక్షుడు. దర్శనముగాను రాజుగాను, పండితునిగాను రాజుగాను ఉన్నారట. ఈ దేశమునందలి విద్యార్థి వృద్ధిలో యావిశ్వవిద్యాలయములను నూతనీకరణముచేయుదును. కాశీ బజారు మహారాజుగారు.

ఈ విశ్వవిద్యాలయములను హిందూదేశీయుల గొప్ప కోరికలు తీరివి.

దాదభాయిగారు.

పాఠశాల పక్షమున నేనుకూడ అభివృద్ధిచేయుచున్నాను. ఈ దిల్లసు చిల్లర విషయములను గురించి నేను ఇష్టము చేయుచున్నాను. దేశములో యావిశ్వవిద్యాలయమును గురించి అనేక పాఠశాలలు అభిప్రాయములు కలవు కాని బట్టరు సుందరముగాను నిర్మించుట ఉపన్యాసములు పాఠశాల అభిప్రాయములను తొలగించును. విద్యార్థివృద్ధికి బట్టరుగారు చేసిన సాహాయ్యము పొగడదగియున్నది. వీరి అభిమానములేనే యావిశ్వవిద్యాలయము యంతరము రాజులను.

గజనాథగారు.

ఈ దిల్లసు అందరికి పంచివెట్టలేదు. కాబట్టి దీనిని గురించి నేను యెక్కువ మున్నాడనాలను. కాశీలో స్థాపించబోవు హిందూవిశ్వవిద్యాలయములో చదివిన విద్యార్థులు విశేషముగా హిందూమతాభిమానులును, అలిఫుల్లో స్థాపించదలచుచున్న మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయములో చదివు విద్యార్థులు కేవలము మహమ్మదీయ మతాభిమానులును, అగుదురని నేను భయపడుచున్నాను. కాని నాన్నే హితులగు యితర మెంబరు చేప్పిన మాటలయందలి గౌరవములను నే నీ దిల్లసు బలపరచుచున్నాను. హిందువులగు గర్భులగుసంతోషము కలుగవలెనని కోరుచున్నాను.

దాసుగారు.

ఈ దిల్లసు గురించ బట్టరుగారు సుందరముగాను వివరించుచున్నది. బట్టరుగారు దాసుచేసినది బహు స్వల్పము చెప్పిరి. అట్లుకాదు. సభలోని అధికార సభ్యులందరు హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకు వారు చేసిన సాహాయ్యమునకు కృతజ్ఞులై యున్నారు.

సురేంద్రనాథ ఠాకూర్ గారు:- చిట్టచీను బలపరచుచున్నట్లు నిది. గజనాథ గారు చిట్టచీను పంచివెట్టలేదని చెప్పవలసిన అవసరములేదు. ఏలననగా ఈ దిల్లసు గురించి చర్చించుటకు కావలసినంత అవకాశముకలదు. ఈ దిల్లసు గురించి ప్రతి కల్యాణ, గభా వేదకల్యాణము చర్చించు జరుగును. ప్రత్యేకముక ఒక కమిటీయేర్పడినాడని నీ చర్చించును. దీనివై బయలుదేరు వ్యాఖ్యానములన్నీటిని గమనింతురు. బట్టరుగారి మహాపర్యాసమునకు వారిని పొగడవలెను. ఈ దిల్లసులోని చిల్లర విషయములను గురించి నేనిష్టము మాట్లాడలేను కాని విశ్వవిద్యాలయాధికారులకు చాల అధికారములయ్యవలెను. చాలినన్ని అధికారములేని వారికి బాధ్యతలుండవు. బాధ్యతలు లేకప్పుడు పని చెక్కగా జరుగును. గజనాథ గారు భయపడినట్లు హిందూ మహమ్మదీయులకు భేదాభిప్రాయములు కలుగకపోగా విశ్వవిద్యాలయము వ్యాపింపజేయు భూములను హిందూమహమ్మదీయు సంఘములకు ఇవ్వవలెనని నేనిష్టముచేయుచున్నాను. ఇవ్వవలెనని అనేక ఉపన్యాసములను విన్నాను. కాని బట్టరుగారికి హిందూదేశీయులను హిందూదేశీయును ప్రేమించుచు యంతి అభిమానముతో మాట్లాడినవారిని యెన్నడును లేదు. హిందూ విశ్వవిద్యాలయములో చదివుకొను బాలకులకు చెడు అభిప్రాయములు కలుగుమాట కేవలము వెర్రి పరమతద్వేషము కలుగుమాట అంతకన్న వెర్రి.

నీలానాథగారు.

పూర్వవార పరాయణుడగు నేను యీ దిల్లసు నా ముఖ్యార్థముగ బలపరచుచున్నాను.

సెటాల్ వాడగారు.

గజనాథ గారు పరమతద్వేషము కలుగునని చెప్పినమాట కొంతవరకు అంగీకరించలేకపోయాను! నాకు అనేక సంవత్సరములనుండి బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయముతో సంబంధము కలదు. కాబట్టి హిందూ విశ్వవిద్యాలయము అన్ని భాషల వారిని ఒక క్రాంతిగా కూర్చుట్టుకు యెంత సాహాయ్యకారిగ మున్నోనాకు తెలియును. బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమువలెనే, హిందూదేశమునందలి తక్కిన విశ్వవిద్యాలయములకూడ వివిధభాషలలో వికమత్యమును అభివృద్ధి చేసినది. ఏదో ఒకమతమును బోధించు విశ్వవిద్యాలయము వికమత్య భాషమును పోగొట్టును. నాకన్నముందు ఉపన్యాసి

చినవారిమాటలుగాని, సురేంద్రనాథ ఠాకూర్ గారి వాక్యముగాని నాకీసందర్భమునగల భయమును పోగొట్టలేదు. హిందూవిశ్వవిద్యాలయములో ఎక్కువ హిందువులు ముట్టుకతో మెంబరులుగా నుండవలెనని నియము యెందుకు వెట్టవలెను? 19 వ శతాబ్దములోని చెప్పినవారి అధికారము మెట్టివ్యవస్థను పరీక్షించుకొని వ్రాసి ప్రత్యేకముగ యేర్పడు కమిటీవారు విషయములను జాగ్రత్తతో ఆలోచించవలెను.

మదనమోహన మాలవియాగారు.

ఈ దిల్లసు తయారుచేయుటకు, మనయందు అభిమానమును, ఉదారబుద్ధిని చూపిన వైస్రాయిగారికి మనము కృతజ్ఞులము. ప్రజలు హక్కుగ బట్టరుగారికి అనేకవిధముల కృతజ్ఞులై యున్నారు. గజనాథ, సెటాల్ వాడుగార్లు భయమునకు ఆధారములేదు. ఏలననగా యిప్పటి విశ్వవిద్యాలయములు ఒక మతస్థులకు సంబంధించినవిగాకపోయినను, హిందూమహమ్మదీయులకు అనేక భేదభిప్రాయములు కలవు. కాని హిందూ విశ్వవిద్యాలయము యాభేదములను యెంతమాత్రము పెంచదు. మతమును గురించి ప్రతివిద్యార్థి నేర్చుకొన వలెనని నిర్ణయములేని యెడల నేని విశ్వవిద్యాలయము అంగీకరించ జాలను. చిట్టచీను అందరు అంగీకరించిరి.

జెమ్మిలు కోటలు

రుష్యావారి లొంగిపోవుట.

ఆస్ట్రియా సైనికుల ఉపేక్షాభావము

ఉత్తర రుష్యావారి వశమగుచుండుట.

పీటరుగ్రాడు మార్చి 22:- రష్యను అధికారు లిట్లు ప్రకటించిరి:- ఆస్ట్రియావారి జెమ్మిలుకోటలు రుష్యావారికి లొంగిపోయినవి. రుష్యావారి సైనికస్థానమునందు సైనికులందరు రుష్యావారుతో జాతీయగీతమును పాడిరి. రుష్యాచక్రవర్తిగారు దీనికి దయచేసిరి.

ఆస్ట్రియా సైనికుల ఉపేక్ష.

వెనిసు:- ఆస్ట్రియావారి పదాధిపతిలో కొన్ని జూలములు ఉద్యోగులతో లాలూచీ చేసి ఉపేక్షాభావముతో రుష్యావారికి లొంగిపోయిరి. ఆస్ట్రియావారు భార్యను ఇటలీవారివద్ద నుండి కొన్ని పరగణాలను లాగికొనిరి. ఈ పరగణాలలోని ప్రజలను ఆస్ట్రియావారు క్రొత్త నేలలో చేర్చి యుద్ధమునకు పంపించగ వీరిట్లు చేసిరి.

కోటల స్థితిగతులు

అలహాబాదు మార్చి 22:- పునీనీర పత్రక లండను విలేజుకుడు పంపిన ప్రత్యేకపువార్త:- ప్రస్తుతపు స్థితిగతులను బట్టి జెమ్మిలుకోట లేనినమునైనను పడిపోవచ్చును.

మరికొన్ని వివరములు.

ఆరమానములు ముట్టించినతరువాత జెమ్మిలుకోటలు లొంగిపోవుట చాలముఖ్యమైనది. ఈవిషయము రుష్యావారికి మంచితరుణములో కలిగినది. కోటలో చాలమంది సైనికులున్నారు. వీరు 25వేలమంది యుద్ధవచ్చును. కోటలో 12 గ్రామములున్నవి తక్కువకృషయముతో నీవిజయముకలిగినది. ఖుంబీలుగ దొరకినవారివలన నీసంగతులు తెలియుచున్నవి:- జెమ్మిలుకోట కర్రపురచ్చినది. మాంసముగాని రొట్టెగానిలేదు. ఆభీషరకులకు సంబంధించిన, కొద్దిగుఱ్ఱములు తప్ప మరేయితర వ్యవస్థలను పట్టణములోలేవు. అప్పుడప్పుడు కొన్ని జంతువులను తీసికొని, సైనికులు దబ్బాలలో నిజన చేసినమాంసమును, తినియుండిరి. ఈమాంసపుడబ్బాలు వివిధములమీద చేరవేయబడినవి. సైనికుల తివజ్వరము మున్నగు వ్యాధులవలన బాధపడిరి. అందుచే సైనికులంత తృప్తికరముగలేదు. ఇటీవల కోటలోనివారు వచ్చి రుష్యావారి పశువు వచ్చినప్పుడు చాల మందునామగ్ని వ్యయమగుచున్నట్లు. ఏదో ఒకటి కడతేర్చవలసినదని నేనానాయకులు కోరటువలసి యిట్లు చేయబడినది.

హిందూదేశములో కాసగోగము.

కరాచి మార్చి 22:- హిందూదేశములో వ్యాపింపుచున్న, కాసగోగమును గురించి విచారించవలసినదని, కడచిన సంవత్సరము హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు, పిహరులోని చర్మములను వైద్యశాలకు సంబంధించిన, డాక్టరు ఆఫీసులకు పంపిరిగాని, కోరిరి. ఈకోగము ప్రబలకుండచేయవలసిన చిత్తముగురించి తెలుపవలసినదని కూడ కోరిరి. వీరు యిటీవల

చాలకాలము దక్షిణహిందూస్థానములో సంచారముచేసి, కరాచిలోని స్థితిగతులను వైద్యులతో నాల్గొందుటకై ప్రస్తుత మిక్కడకు దయచేసియున్నారు.

రంగూనులోని జన్మముకంపెనీ

రంగూను మార్చి 22:- జన్మనీలో నివశించుచున్న ఎల్ మెట్యునిక్కురుగారును. వారిభార్యయువత్వమున, కొంత భూమికిసంబంధించిన వ్యవహారమునుచూడుటకు, జన్మనీలోని మెరిడాంకురు అనుదొరసానివత్వమున కొంత ఆస్తిసందర్భము వ్యవహరించుటకును రంగూనులోనివర్తకులగు బాలిజాబారు కంపెనీవారికి అధికారిమయ్యబడినది. రంగూనులోనిజన్మను క్లబ్బుకు, భీమాచేయించి అప్పలనురాజుట్టి లోకులకు యియ్యవలసినవాకీనియచ్చి వేయు ఎక్సెక్యూటర్ గారికి అధికారిమయ్యబడినది.

ఎల్లియముసింట్రి అండు కంపెనీవారి కమండు బ్రిటిషు ఇండియాలో వర్తకముచేయుటంద నివాకరింపబడినది.

హిందూ విశ్వవిద్యాలయము.

అల్యారు మహారాజుగారి సహాయము.

ధిల్లీ మార్చి 22:- అల్యారుమహారాజుగారికి హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకు రెండులక్షల రూపాయలనుచ్చరి.

ఫిలిప్పైనుదీవులలోని సరకులు.

న్యూయార్కు మార్చి 22:- మాన్సిలాండ్ వచ్చిన వార్తలవలన నీక్రింది సంగతులు తెలియుచున్నవి:- యుద్ధపుటోడలకు బొగ్గుకు ధరయుచేయు స్త్రీమరలను పంపించి. పిలిపైను దాకులలో నిలువబడియున్న సరకును రావాదా చేయించవలసినదని, వర్తకులు ఆమెరికావారిని కోరిరి.

అనార్కలీ హత్యకేసు

మద్రాసు ఉరిశిక్షను భాయపరచుట, లాహోరు మార్చి 22:- అనార్కలీ బజారులో ఫిబ్రవరి 20 తేదీన హెడ్జ్ కానిస్టేబులు, హత్యచేసిన జనసింగును ఉరిశిక్షనిధింపబడినది. అతడు అప్పీలు చేసికొనినగా, శిక్ష భాయపరచబడినది.

అలవన్య మహాసభ:- శ్రీరాజాకందుకూరు శివ ప్రసాదభూషణరావుగారు రాగలవైశములో సభను జూను 19 వ తేదీన నరసాపురంబున జరుపుటకు నిశ్చయించి ఆహ్వానమును బంపిందులకు శ్రీరాజాగారు శ్రేవులకృతజ్ఞతకు వాత్తులు. సభాకార్యక్రమము ఆహ్వానవివరము ముందు ప్రకటింపబడును.

నోటీసు

చెన్న పట్టణమున వైపులకు కట్టివేయుట. 24-3-1915 వ తేదీ బుధవారమునాడు సాయంత్రము 4 గంటలకు వైపులు కట్టివేయబడును. 25-3-15 గురువారము పగలు 10 గంటలకు మరల విడువబడును. ఏకారణముచేతనైన నింతకన్న నాలస్యమైనను కావచ్చును. కాన ముందుగానే పట్టణములో నన్ని భాగములవారును గూడ 86 గంటలకు సరిపడు నీటిని పట్టి నిలువ యుండుకొనుట మంచిది.

నోటీసు.

ప్రస్తుతము కాశీనాథ కాపురస్థుడు మల్లాది దక్షిణామూర్తి శాస్త్రిగారు చాలాకాలమునుంచి మతిస్థిరంలేకుండా నున్నారు. ఆయన వ్యవహారము చేసుకొనే స్థితిలో లేరు. నేను ఆయన అవిధ క్రమేజరు కుమారుడను. నడచు మల్లాది దక్షిణామూర్తి శాస్త్రిగారితో యెవరు యేధిగమయన వ్యవహారము జరిపినా అది చెల్లనేరదని యిందుమూలముగా తెలియపరచడమైనది. మల్లాది విశ్వనాథశాస్త్రి. పూడెంటు, రాజమండ్రి.

రు. 250 బహుమతి

లోకమాన్య గోక్షగారి జీవితము గూర్చిన ఉత్తముమైన తెలుగు పోత్తమునకు. వివరములను వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును. గుంటూరు జిల్లా సంఘము కార్యదర్శులు.

TELEGRAMS.

IMPERIAL LEGISLATIVE COUNCIL.
YESTERDAY'S MEETING.

DELHI, March 22.

At this morning's meeting of the Legislative Council, the Viceroy presiding, Sir William Meyer made his Budget statement. Then Sir William Meyer introduced the

Indian Paper Currency Bill

and explained that the invested currency would be raised from 140 millions to 200 millions, already embodied in Ordinance of 16th January. He said that the law would remain in force during the war and six months after. The Rules having been suspended, the Bill was passed.

Sir Harcourt Butler then introduced

The Hindu University Bill.

In introducing the Bill, he said:—

"My Lord, I move to introduce the Benares Hindu University Bill. It is the earnest desire of the University Committee that this measure may be placed upon the statute book during the Viceroyalty of your Excellency, with whose name the University will be for ever associated. It is the bare truth that without your Excellency's constant interest, support and approval this measure could not have been introduced to-day. By a series of compromises the Government and Society have arrived at conclusions which, I hope, may take the measure out of the domain of controversy. It is intended to publish the Bill now for general information, take the Select Committee stage and pass into law during the September sessions. Before I go further I must congratulate the Committee, and especially the Maharaja Bahadur of Darbhanga, Mrs. Besant, Dr. Sunderlal, Pandit Madan Mohan Malaviya, Hon. Rai Bahadur Ganga Pershad Varma, Sir Gooroo Das Banerjee, Dr. Rash Bahari Ghose and outside the Committee such active helpers as the Maharaja of Bikanir and the Maharaja of Benares, on the success which has already crowned their effort. I need not review the history of the movement which resulted in proposals for a Hindu University at Benares and a Moslem University at Aligarh. I will deal with the results that have emerged from long discussion. The facts are well-known. But I will confidently say this, that if anyone had predicted ten years ago that the idea of a University of this kind, then in the air, would take practical shape he simply would not have been believed. The University Commission, an influential body, recently pronounced against such a University, and there was widespread opposition and hostility to any scheme which threatened to cut into existing territorial Universities. It would seem incredible ten years ago that the Government of India should associate itself with a movement of this kind. That difficulties have been overcome in a large measure due to a genuine spirit of co-operation which has inspired the University Committee. My Lord this is no ordinary occasion; we are watching to-day the birth of a new, and many hope better, type of University. The main features of this University, which distinguish it from the existing Universities, will be first that it will be a teaching and residential university; secondly, that, while it will be open to all castes and creeds, it will insist upon religious instruction for Hindu; and thirdly, that it will be conducted and managed by the Hindu community and almost entirely by non-officials. I say that this is a new type, and many hope better, type of University. Let not this be taken as disparaging the work of the existing Universities. That would indeed be gross ingratitude and sheer injustice. India owes much to her Universities in every department of intellectual life and energy. They were based on the latest model, the London University, then recently founded and much admired and only lately condemned by the great Commission on University Education in London as fundamentally defective. The best minds in India are, I think, now in agreement that teaching and residential Universities are the special need of India to-day. At the same time there is naturally very little knowledge in the country of what a teaching and residential University is. To this want of knowledge I attribute much of the criticism which has been levelled against the constitution of the Benares Hindu University. The conditions which are appropriate and necessary in a teaching and residential university have been viewed away through glasses of minds habituated to existing Universities. This is only natural in the circumstances of India. I wish it were possible to say in a few words what a teaching and residential University really means. Probably the best idea will be obtained from Cardinal Newman's idea of a University. May I quote a passage from the report of the Commission on University Education in London, the most authoritative statement of modern times on University education. It runs as follows: "In the first place it is essential that regular students of a University should be able to work in intimate and constant association with their fellow students, not only of the same but of different faculties, and also in close contact with their teachers." The University would be organised on this basis and should regard it as the ordinary and normal state of things. This is impossible, however, when any considerable proportion of students are not fitted by previous training to receive University education and therefore do not and cannot take their place in the common life of the University as a community of teachers and students, but, as far as their intellectual education is concerned, continue in a state of pupillage and receive instruction of much the same kind as at school, though under conditions of greater individual freedom. It is good that students should be brought together if only in this way, and Newman, writing in 1852, even went so far as to say: "I protest to you, gentlemen, that if I had to choose between a so-called University which dispensed with residence and tutorial superintendence and gave its degrees to any person who passed an examination in a wide range of subjects and a University which had no professors or examinations at all but merely brought a number of young men together for three or four years and then sent them away, as the University of Oxford is said to have done some sixty years since, I were asked which of these two methods was the better for the discipline of the intellect, which of the two courses was more successful in training, moulding, enlarging the mind, which sent out men more fitted for their secular duties, which produced better public men, men of the world, men whose names would descend to posterity, I have no hesitation in giving the preference

TELEGRAMS.

to that University which did nothing over that which exacted of its members an acquaintance with every science under the sun." Nevertheless this is only one side of the question, and in any case Newman does not refer to the kind of student life that can be reproduced in London; but for this very reason it is more essential that in such a University as London can have, students and teachers should be brought together in living intercourse in the daily work of the University. From the time an undergraduate enters the University he should find himself a member of the community in which he has his part to play. Teaching and learning should be combined through active and personal co-operation of teachers and students, their association on more or less fraternal lines. That is the keynote of a teaching and residential University. The University does not aim at mere intellectual attainment overhung by examinations. It is the way of life and the way of corporate life. Those of us who have been at Oxford and Cambridge can appreciate the force and meaning of Newman's vivid words. But Oxford and Cambridge are not the only models. There is much to be learned in India from other Universities which are more definitely practical in aim. They are all, however, alike in this, that they pursue an outlook on life from a higher atmosphere, concentrate thought and, by friction of mind, get truer perspectives, no matter whether the dominant note be philosophical or technical. So much for the teaching and residential aspect of the University. There remains the question of religious instruction. You know the history of religious instruction in India, the fixed and unalterable neutrality of the British Government, and how in every province at the present time earnest men are seeking to find some means of infusing religious and moral ideas into the swiftly on-rushing intellectualism of the day. It is a matter which we must leave to the Hindu community to work out on the lines which best commend themselves to it. The Theological faculty must be purely a Hindu faculty. On behalf of the Government of India I can only assure the Committee that they have our fullest sympathy in this new, and I believe important, venture.

I turn now to the measure itself. This consists of the Bill and original statutes. Regulations are in course of preparation. It was only by a 'tour de force' on the part of Mr. Sharp, Dr. Sunderlal and Mr. Muddiman that the Bill and statutes have been prepared in time. In the first place, as regards the form of the Bill, I must explain that its apparent brevity is due partly to accepted practice conducive to the maximum of elasticity whereby only essentials are included in the legislative measure, partly to the desirability of relegating much to statute and regulation. Schedule 2 is very full and can be still further extended, by the addition hereafter of such statutes as are not required for permitting the University to get immediately to work, and regulations have still to be framed.

I will now try to give you a brief account of the organisation of the new University. You will see that it is a somewhat complicated organisation, and it has been necessary to define and adjust the functions with some care. The University is an All-India University. It is incorporated for the teaching of all knowledge, but will commence with five faculties, arts, science, law, oriental studies and theology. I know that many of the promoters desire to add the faculty of technology. This desire has my full sympathy, and I trust that adequate funds will soon be forthcoming. The University will be open to students from all parts of India on conditions which I shall specify hereafter. The Governor-General is the Lord Rector of the University and the Lieutenant-Governor of the United Provinces of Agra and Oudh is Visitor of the University. Among those whom the University will delight to honour are Patrons, Vice-Patrons and Rectors. The governing body is a numerous and very representative Court with an executive body in the Council of not more than 30 members, of whom 5 will be members of the Senate. The Academic body is the Senate, consisting of not less than 40 members with an executive body in the Syndicate. The Senate will have entire charge of the organisation of instruction in the University and constituent colleges, curriculum and examinations and discipline of students and conferment of ordinary and honorary degrees. Except in matters reserved to it, the Senate is under the control of the Court working through the Council. The Senate will be constituted as follows:—

1. Ex-Officio:—(a) Chancellor; Pro-Chancellor, Vice-Chancellor and the Pro-Vice-Chancellor for the time being. (b) University Professors. (c) Principals or heads of constituent colleges of the University.

2. Elected:—(a) 5 members to be elected by the Court, (b) 5 members to be elected by registered Graduates of the University from such date as the Court may fix, (c) 5 representatives of Hindu religion and Sanskrit learning to be elected by the Senate. (b) Should the Vice-Chancellor declare that there is a deficiency in the number of members required in any faculty or faculties, then 5 or less persons be elected by the Senate eminent in the subject or subjects of that faculty or those faculties.

3. Nominated:—5 members will be nominated by the Visitor.

The Syndicate will consist of the Vice-Chancellor, Pro-Vice-Chancellor and 15 members, of whom no less than 10 shall be University Principals or Professors of constituent colleges. The object aimed at is to secure that purely academic matters should be decided by a body, mainly expert. While the government and supervision of the University rests with the Court and the Council, it is necessary to represent the Senate on the latter in order that the academic view may always be before it. The Court will elect its own Chancellor and Pro-Chancellor, Vice-Chancellor and Pro-Vice-Chancellor. In the first instance these officers will be Scheduled. The Vice-Chancellor will be ex-officio Chairman of the Council, Senate and Syndicate. He will be the chief executive officer of the University. The University will, through the Council and Board of appointments, appoint its own professors and staff and have entire control over them. Stability is given to the constitution by requiring the sanction of external authority to changes in the statutes and regulations.

This is the outline of the constitution of the University. Government binds itself to accept the degrees, etc., of this University as equivalent to the degrees, etc., of the existing Universities. This in itself is no mean concession. My Lord, I have seen this constitution described as illiberal, and I have rubbed my eyes in amazement. It is far more

TELEGRAMS.

liberal than the constitution of the existing Universities. No Government can allow Universities to grow up without control. In most European countries Universities or at least the majority of them are entirely State Universities. In the course of these discussions two policies emerged, one was a policy of trust, the other a policy of distrust. Government might well have said to Society:—"You are starting a new kind of University without any experience of it in India. We must guide you from within at any rate until you prove your worth and the value of your degrees." That would not have been an unreasonable attitude. But we preferred to trust society, to leave them large autonomy and to reserve to Government only necessary powers of intervention if things go wrong. I hope that things will not go wrong; but you will not misunderstand me when I say that the taking of these powers is a necessary precaution. You will also realise that, to some extent, this is a leap in the dark, and that the machinery which is being provided is very complicated and might, in conceivable circumstances, produce friction. I hope that intervention will not be required. We desire, and Sir James Meston desires, that you should manage your own affairs. We are anxious to maintain the dignity and independence of the University, but we must, in the public interest, in the interests of the rising generation, in your own interests, have power to interfere should things go wrong. We could not contemplate the existence of the University or recognise its degree in any other terms, but, with this one reservation, we wish to see you realise your own way of life, your own way of corporate life. I ask the Hon. members to compare the constitution of this University with that of the oldest University in India. And yet who will deny that the University of Calcutta has had in practice a measure of independence that is not accorded to Universities in most countries? In Calcutta 80 of 100 ordinary members of the Senate are nominated by the Chancellor, who is ex-officio the Governor-General while the election of the remaining 20 is subject to the approval of the Chancellor. In the case of this University only 5 out of the minimum of 50 are nominated by the Visitor, who is ex-officio the Lieutenant Governor of the United Provinces, and this provision was suggested by yourselves in order to secure expert official help and co-operation. In Calcutta the appointment of Professors requires the sanction of the Government of India. In this University no such sanction is required. There will be in this University, under normal conditions, no interference whatever from outside with the University staff. In Calcutta the Vice-Chancellor is appointed by the Governor-General in Council. In this University the Court elects the Vice-Chancellor subject only to the approval of the Visitor. The Court has power to elect its own Chancellor and Pro-Chancellor. In Court and Council the Government has no voice or representation whatever. Ordinary powers of intervention are vested in the Visitor. The visitor will be close at hand when you will need his help at every turn in the acquisition of land and in many other ways. And you will not appeal to Sir James Meston in vain. Extraordinary powers are vested in the Governor-General in Council. You need not be alarmed lest they be exercised unduly. The tendency will be the other way. It will not be in human nature that the Visitor in the Government should seek lightly the intervention of the Governor-General in Council. I have not noticed such tendency in the Government of India; the tendency is all the other way, to avoid interference in detail of administration. The terms are necessarily general, but it is made quite clear that they are extraordinary and emergent powers, and considering how much this movement already owes to the Government of India, I confidently ask you to believe in our bona fides. We have trusted the promoters so much that I think we ourselves may claim some trust at your hands.

So much for the constitution of the University. There remains the question of admission to the University, and this raises the whole question of recognition of schools and matriculation. This will be dealt with in regulations, but I will tell you exactly what is our policy in the matter and what principles underlie it. Some of the promoters, I understand, desire to keep the recognition of schools in the hands of the University and to conduct their own matriculation examination. This wish is opposed to all the best modern view on the subject. This view, strongly emphasised by the Commission on University Education in London, is this, that it is the central educational authority which is concerned to see that its grants are effectively used, and that it is that authority also which must provide for the co-ordination of secondary schools and Universities and must give the necessary assurance to the latter that pupils seeking admission to their degree courses have reached the required standard of education. The Committee, I may mention, accept the recognition of schools by Local Governments and Durbars.

As regards Matriculation, I must remind the Council that this is not a federal territorial University, but a teaching and residential University. In the case of the Dacca University the Committee decided that it could not conduct its own matriculation examination. It was recognised that most of the high school students would be reading for admission to the colleges of the Calcutta University, and that, therefore, the requirements of that University must regulate the course of studies in those schools. In the case of the Benares Hindu University, pupils of high schools will similarly be reading for admission to the existing Universities, and a new University could not with advantage set up a different standard or prescribe a new course. Again, it was recognised that a separate entrance examination for Dacca held at the headquarters of Dacca would be cumbersome and difficult to carry out and would be likely to cause confusion. These reasons are applicable, with even greater force, to the Benares Hindu University. Probably before many years have passed the external Matriculation examination system, which dig its tentacles into all limbs and parts of our secondary English schools, will be replaced by some system of school leaving certificates. The most weighty authorities of modern times, the Consultative Committee on Examinations in Secondary Schools and Lord Haldane's Commission on University Education in London, like contemplate the abolition of purely external matriculation. Meanwhile the position will be this. The Benares Hindu University will accept for admission to its courses all candidates from schools at present recognised by the University or by the Local Government or by the Durbar, who have passed the Matricula-

TELEGRAMS.

tion examination of that University or obtained the recognised school leaving certificate. The Benares Hindu University will also be able to impose any additional test on such candidates that it may think desirable. The Benares Hindu University will hold its own Matriculation examination at Benares for all candidates for the faculties of Oriental Studies and Theology and for private candidates (on the usual conditions) in other faculties.

Finally, in order to meet the strong desire of some of the promoters, that certain schools should prepare exclusively for the Benares Hindu University, it has been decided to allow such course, provided that such schools are recognised by the Local Government of the province or by arrangements which will have to be decided hereafter by the Durbar of the State in which they are situated, and provided also that such schools are not allowed to send up candidates for Matriculation to any other University. Only in this way can complication of school curriculum and confusion in the examination system be prevented. The Secretary of State allows this large concession, involving some breach of principle, in deference to the sentiment of the promoters. It will come under reconsideration if, at any time, the school leaving certificate generally omits the matriculation examination of our Universities.

I have now dealt fully and frankly with two main points on which there have been differences of opinion. There remains yet one other point on which there has been misunderstanding, and that is easily removable. It is said that this University has ceased to be an All-India University. This is not the case. It is open for students from every province and Native State of India. Schools preparing for admission to it may be situated in any province or Native State in India. Its governing body is recruited from the length and breadth of India. It will send forth its alumni to every quarter of India. It will number among its patrons Governors and heads of provinces, Ruling Chiefs and other eminent benefactors in all parts of India. I am informed that the following large subscriptions have already been paid:—Maharaja of Nashipur 1½ lakhs. Maharaja Holkar 5 lakhs. Maharaja of Jodhpur 2 lakhs with a grant in perpetuity of Rs. 2,000 a month. Maharaja of Bikanir 1 lakh with grant in perpetuity of Rs. 1,000 a month. Maharaja of Kashmir a grant in perpetuity of Rs. 1,000 a month. Maharaja of Kotah 1 lakh. Maharaja Bahadur of Darbhanga 3 out of 5 lakhs. Dr. Rash Behari Ghose 1 lakh. Dr. Sunderlal 1 lakh. Maharaja of Cossimbazar 1 lakh. Babu Brojendra Kishore Roy Chowdhury of Gouripur 1 lakh, and Babu Motilal 1 lakh. The Maharaja Scindia of Gwalior has promised Rs. 5 lakhs, and others have promised liberal donations; of which in many cases part payments have been made. If there ever was an All-India University it is this.

I think that on review of all the facts, Hon. Members will agree that the Government has dealt in a large and liberal spirit with the movement. To conduct the negotiations has not been easy. It has been complicated by the fact that the movement was started on lines of its own without reference to Government and without knowledge of conditions which Government considered essential to its success. It was further complicated by criticisms from opposing points of view. If to some it has seemed that Government was granting too little, to others it has seemed that the Government was granting too much. I do not conceal from Hon. members that in some quarters it has been considered that Government was taking grave risks, graver than any Government ought to face. I can understand this view, but I do not myself share it. We know that we are taking a certain amount of risk. We know that there is the danger lest this University, or similar Universities elsewhere, develop undesirable tendencies or lower the standard of education. We deliberately face that risk, believing in the loyalty and good sense of India and the growing desire to co-operate with the Government on the part of the Hindu and other communities in India. For my part, I am hopeful of success. I earnestly trust that the introduction of this Bill and the removal of misunderstanding will lead to further enthusiasm and provisions of fund sufficient to build and equip the University on a worthy scale, worthy of the great Hindu community. I confess that the other day when I was standing opposite to Mr. Rayanagar on the site where your University buildings will, I hope, soon be rising in stately array, and looked down the river Ganges to the Ghats at Kechi which swept before me in the distance, I felt that if I was a Hindu I should be proud indeed of the achievement of my people, and at the same time I felt some little pride in myself that I was a member of a Government which had joined in one more large endeavour to combat the accident and honoured culture of India with the culture of the modern western world.

Hon. Dr. Sunderlal in his speech expressed the thanks of the promoters to His Excellency and Sir Harcourt Butler for all encouragement they had given to the promoters. He said that the Bill marked a memorable epoch in Indian Education and constituted an important movement for the expansion of the University Education. He also expressed the sympathy of Sir James Meeson, with the promoters and said that he reserved his observations on the Bill to the suitable stage. After referring to the various special features of the University, Dr. Sunderlal said that it would be a University of the people devoted to the interests and responsibilities.

Sir G. M. Chinnai in supporting the motion said that it was a genuine pleasure to the Hindus that so much earnest labour had borne fruit and alluded to the efforts of Pandit Malaviya, Maharaja of Darbhanga and Pandit Sunderlal. He said the measure marked an important epoch in the development of education in this country.

Maharaja of Cossimbazar regarded the Hindu University as a fulfilment of the best hope of Indians. Mr. Dabholkar said as the only Parsi he would join in the chorus of congratulations. He however kept an open mind as to the details of the measure. He explained that much misunderstanding existed outside the Council but after the kind words of Sir Harcourt Butler and Pandit Sunderlal, all those misunderstandings had been dispelled. He said that the speeches of Sir Harcourt Butler to the course of the Bill and that it was to his devoted sympathy to the cause of education in India that the proposed university owed its present form.

Mr. Chinnai in speaking complained that the Bill was not circulated and therefore he was unable to make his observations. Referring to the proposed Hindu and Muslim University, he said he was afraid that those would produce Ultra Hindus and Ultra Maho-

TELEGRAMS.

medans, but in deference to the views already expressed by his brother members he would support the motion and wish the Hindu Members joy.

Mr. M. S. Das pointed out that the Bill had been fully explained by Sir Harcourt Butler and Pandit Sunderlal. Sir Harcourt Butler had taken a very modest share of praise due to him but he assured that non-official members were grateful to him for what he had done for the Hindu University.

Mr. S. N. Bannerjee in supporting the motion said Mr. Ghaznavi had no justification for his complaints that the Bill had not been circulated. There would be ample opportunity to discuss the Bill. He dwelt at length on parliamentary practice and pointed out that the statement of objects and reasons are placed on the table of the house. He also said that Bill would go before the country and the select Committee and full criticisms would be received and considered. He paid an eloquent tribute to Sir Harcourt Butler on the great speech he had made. The speaker did not pledge himself to the details of the Bill and pleaded for liberal constitution as without liberal power there would be no responsibility and without responsibility there could be no efficiency. He accepted Sir Harcourt Butler's invitation to trust and confidence with alacrity and enthusiasm. He further said that instead of creating difference of opinion as apprehended by Mr. Ghaznavi the University by diffusion of knowledge would bring the two communities together. Referring to Sir Harcourt Butler's speech Mr. Bannerjee said that he had listened to many speeches in the Council but he rarely heard a speech so sympathetic, so deeply attuned with love for India and her people. The measure was a crowning act of sympathy and love of the Government of Harding of which Sir Harcourt Butler was a worthy member. He ridiculed the idea that the University would be a citadel of reaction and expressed no fear that it would be a sectarian institution. He concluded by reminding the Council of the King's message and said "More light kindly Light".

Rai Bahadur Sita Nath Ray as an orthodox Hindu gave his whole-hearted support.

Mr. Setalvad said that he confessed to a certain extent the apprehensions of Mr. Ghaznavi regarding the sectarian University. Being connected with the Bombay University for many years he could say what unifying influence that University exercised in bringing all communities together. What was true of Bombay University was true of other Indian Universities. He said that a sectarian University would tend to destroy that influence and he confessed what previous speakers had said, including Mr. Bannerjee's eloquence, had not dispelled his fear on that score. Mr. Setalvad in discussing the details of the Bill questioned the fact why membership of the Court would be conferred on the Hindus only, and alluded to section 19 relating to the powers of the Senate and also to the Matriculation Examination. He hoped that these questions would be considered carefully in the Select Committee.

Pandit Malaviya said that they owed a deep debt of gratitude to the Viceroy who had shown a broad and liberal minded sympathy in shaping the Bill and the people were none the less grateful to Sir Harcourt Butler. Referring to the remarks of Mr. Ghaznavi and Mr. Setalvad, the speaker said that in spite of the non-Sectarian Universities difference of opinion had existed between the two communities. It was no use shutting their eyes to that fact. He was sure that the University would not aggravate it. He could not agree to any proposal which did not lay down provisions for compulsory religious education. Mr. Malaviya dwelt at length on this question and warmly defended the provisions of compulsory religious education. The introduction of the Bill was carried 'nem con.' The Indian Patents and Designs Bill was passed with a small amendment. The Delhi Laws Act Amendment was also passed without discussion.

Pandit Malaviya's Wheat Resolution.

The Council assembled after lunch at 2-15. Sir Harcourt Butler, Vice-President, presided. Pandit Malaviya in moving his wheat resolution added a small amendment that of an alternative to prohibition of export the Government be recommended to take such other steps as may be advised to bring down the prices of wheat to such reasonable level as to maintain it at such a level. The speaker said that the Council was aware that there had been an abnormal rise in the prices which in the last two years had been high, but never so high as it had been in the past few months. There had been unfortunately some riot in the Punjab, but people generally had borne the rise with wonderful patience and now to make bread unavailable was to starve them. Mr. Malaviya refuted Sir Shapurji Barucha's assertion that wheat was a luxury and pointed out that bread was the staple food in Upper India. He alluded to the wheat growing areas and said that except Bihar all other wheat growing provinces were dependent upon wheat. It was a question of existence with the people of the country. He emphasised the ease of the people of the United Provinces and Punjab and made a special point of the fact that wheat was the staple food of the martial races of Upper India. He said that owing to the combination of the circumstances, prices had steadily risen in recent years and urged that Mr. Datta's prices report indicated that the expansion of wheat areas had not kept pace with the growth of the population. He dwelt upon the developments of commercial crop and export trade and said that the people outside India could pay better price than people of this country. He alluded to the suggestion of export only but held that would not meet the situation. The only measure for remedy was to prohibit all exports till the ruling price stood at 9 seers a rupee. With regard to the prohibition already in force prices were again rising and showed need for fresh considerations and the Government intervention to prohibit export. The suffering of the general bulk of the people should decide the paramount consideration. The Government itself recognised that principle and had made allowances to its low-paid servants and in another connection to high-paid officers but there was only about two per cent of population in the Government Service and he thought that if in the case of its own employees the Government could interfere it was right that the Government should interfere in the case of others. The speaker hoped that the Government would interfere and try to keep down prices at more reasonable rates than at present prevailing. The second part of the resolution relating to measures to be taken such as the opening of grain shops was withdrawn.

TELEGRAMS.

The Hon. Mr. Clark then rose and announced that the Government of India intended to take over the whole wheat export trade of the country in the interests of the consumer. Exporting firms would be used as Government Agents on a commission. In the course of a lengthy speech Mr. Clark reviewed the fluctuation of wheat prices since the war, the causes which underlay them, and the various devices proposed to prevent undue export of the new crop. On the first two points he said there have in effect been two sets of circumstances affecting the prices during the period of war, first causes which led to the rise at the end of October and which were concerned mainly with the old crop and secondly causes leading to further rise in price in February and counteracting effect on prices which should otherwise have been produced by the promise of new crop then well in sight. The crop which was harvested in spring of 1914 was an unusually poor one, especially in the United Provinces. The yield was 11½ millions tons less than that of the preceding year and the acreage sown with wheat was nearly 2 millions acres less. On the other hand exports also were very much smaller than usual partly owing to the disturbance of trade caused by the outbreak of war which practically stopped shipments in August usually a large exporting month. Hence when prices began to rise at the end of October there was good ground for assuming that there were still considerable stocks in the country. It is impossible to estimate the exact figure available in the country last October, but we have known this much that an extra demand of over 2,000,000 tons was made on them, for seed for additional million acres put under wheat amount more than twice as large as total exports authorised on 1st December and 31st March. This was a serious deduction from the existing stocks which enquiries made under ordinance have shown to be dangerously low, probably the lowest in proportion to wheat consuming population for many years past. The prohibition consequently was not effective but it undoubtedly had a beneficial effect. Regarding the external wheat position Mr. Clark continued:—The Dardanelles were closed just when the Russian crop was beginning to move and probably 2 million tons of wheat are locked up awaiting shipment from the Russian ports. Australia has suffered from severe drought, and is actually importing wheat instead of exporting. Bad weather has delayed the harvesting of the Argentine crop. Serious aspect of the case from India's point of view is the intensity of the demand which unless the Russian crop is released, must, so far as we can foresee, exist up to the end of June. We have in sight now humanity speaking one of the largest crops that has ever been harvesting in India. I have already called attention. I do not think the Hon. Members who represent wheat consuming districts in India would agree that transference from one food to another can be so easily achieved. The primary problem before the Government has been how to nullify the effect in India of the world market price or in other words how to remove India from the world market unless we do so. It is morally certain that high prices must continue until world's available supplies are restored to something like their normal level. A simple means of achieving their end and of safeguarding Indian prices would be merely to prohibit all export but the amount consumed in this country is a fairly constant quantity and it is absolutely certain that this year there will be a large surplus available for export over and above what is required for consumption. It would be equally unnecessary and unjustifiable to lock this surplus indefinitely, a course which would be unjust to the agriculturist and would mean a very serious loss to the country. Our interest especially at a time when a heavy strain is being placed on our finances lies in the maintenance of our export trade. Having regard for the consumer not only is our interest involved but all subjects of the Crown in India, British and Indians alike wish in this great crisis to render what help they can to the Empire, and that wheat should be permitted to leave our ports in whatever quantities can be spared in present circumstances, no small matter to England. There is no question of the interests of India being sacrificed to those of the United Kingdom. In the communication on this subject which we have had with His Majesty's Government it has always been perfectly clear that the interests of Indian consumer are to stand first. If however some export is to be permitted the question arises how it is to be controlled and further if we are successful in creating in India a price, below the level of the world outside and if some wheat is allowed to be exported it becomes clear that whoever is able to buy at Indian prices and to sell at world prices will make very large profits and the question arises who is to benefit by this windfall. We have had to weigh most carefully the problem of how all these conditions were to be met before deciding upon our course of action. There has been more than one alternative proposal in the field. Pandit's resolution recommended that Governor-General in Council should prohibit all export of wheat until the price comes down to 9 seers per rupee and whenever it rises above that rate. Another course is that of an export duty sliding on scale corresponding to the fluctuation of prices. The primary objection to the proposal advocated in the Hon. Pandit's resolution is that it tends to fix not only the maximum but the minimum price. It tends to prevent it falling to a lower level. An arrangement of the kind is also very disorganising the trade. We require a machinery which while effecting the necessary control will avoid as far as possible creating conditions which will be unnecessarily adverse to trade.

The fact that any moment export might be stopped through causes quite outside the control of the individual trader would be a serious deterrent to business and therefore would be very prejudicial to agricultural interests. On the other hand in such business as would be done, the exporter would secure for himself a wide margin of profit between the price in India and the price in Foreign market, and it is very open to question whether this should be accepted as a necessary consequence of prices being reduced in India through the Government's action. The proposal for the export duty to some extent meets this latter difficulty as duty when export takes place secures a part at least of the profit to the State, but the proposal is open to the same objection that it would inevitably create instability of the market. It also seems to me that it would be extremely difficult to adjust duty even with the device of a sliding scale according to fluctuations.

TELEGRAMS.

of prices in such way as to allow exports to take place up to a reasonable amount while still effectively controlling the price levels in India. The course which the Government proposed to adopt is, if I may say so, bolder and more comprehensive than the remedies which I have discussed. So far, we propose no less a matter than taking over the whole control of the export trade. Our communique presbadowed this in that it stated that after the 1st of April no private export of wheat would be allowed. What we propose is that wheat for export shall only be bought on behalf of the Government and only shipped on behalf of the Government. We shall therefore prohibit export of wheat except on behalf of the Crown from the 1st April to the 31st March next year. We have decided, I should explain, to extend by another three months the period of prohibition originally announced in our communique. It is our desire as far as possible to avoid interference with the ordinary channels of trade and we propose therefore to employ as our agents firms who normally conduct the export of wheat in India. We propose to appoint special officers who will be known as the wheat commissioners with sufficient staff to supervise the operations in India and have selected for this purpose Mr. Gubbay a very able official in the Customs Service who has had special experience of commercial questions. The firms employed will buy at prices fixed by us and wheat will be shipped in the main to London and will be sold there through ordinary commercial agencies on behalf of the Government. The firms acting as our agents will be remunerated in ordinary manner by a commission and profits of transactions will accrue to the Government. As I have already indicated these profits may be large and it has seemed to us right that they should be secured by the state rather than that they should go to the enrichment of one particular class of the community but we regard these profits as in a different category to our ordinary revenue and we hope that it may be possible to make some arrangements by which such profits as may accrue will be earmarked for special purposes. The essence of the scheme is that the Government will have the power of fixing the prices at which purchases are to take place in India for export or rather above which they are not to take place. This with the additional safeguard that the Government will also prescribe maximum quantities to be bought should secure that there could be no possibility of purchase for export forcing up prices. The Hon. Members will naturally feel that the question of the initial price at which the working of the scheme is to open thus becomes a very important one. The actual figure cannot be announced yet as it is still some days before the end of the month and further fluctuations of the price may yet occur and in the meantime we are in consultation with the Local Governments mainly concerned, and with the trade on the point. Initial figure will be fixed with regard primarily to the interests of the consumer for while we do not intend to debar the cultivator from any part of the profit he might have looked forward to had the times been normal we are not prepared to let the consumer suffer in a year of Indian plenty by reason of the abnormal circumstances arising out of the war. Subject to this our intention is that the initial prices at which buying will commence for April shipment should be relatively high as compared with subsequent prices which we shall fix. The price will be lowered for May shipments and we shall reserve to ourselves the discretion to lower the initial price even earlier than the 30th April should it seem advisable to do so and still further reductions will be announced for June shipment. We hope in this way to bring prices steadily and surely down. These are the principles of the scheme. It possesses the advantages which the advocates of export duty claim for it, but it is not I think open to objections. It resembles export duty in that the difference between Indian and World price will be secured to the Government but it avoids disturbance to trade which must result from uncertain operation of export duties, and it avoids doubt as to how far export duty would really control exports and protect the interests of the consumer. Our system practically amounts to regulation of prices through export trade not in its own interests but in those of the Indian consumer, while a greater measure of stability which our scheme will secure will also benefit the cultivator whose interests under the system of export duties would be detrimentally affected by uncertainties of the market. The details are matters of machinery with which it would be burdensome for me to trouble the Council and which are still to a large extent under consideration and discussion with the trade. Our colleague in this council, the Hon. Mr. Marshall Reid affords us willing and valuable assistance. Working of a scheme involves the Government taking action in an unfamiliar field I can assure the Council that we shall be very glad to consider any suggestions that may be made to us and we most carefully weigh any representations regarding hardships to other interests which have not yet been brought to our notice. We may, I am sure, count on the local co-operation of trade.

Mr. Clark in conclusion said he would accept the Resolution if Pandit Malaviya would amend the Resolution adding the following "So long it was regarded as a special economic condition arising out of war."

Sir Ibrahim Rahimtoola

was the next speaker. Speaking on the Resolution he said it was only the conditions prevailing at present which might justify such a violent departure in the fiscal policy of the Government regarding the import and export of merchandise to and from India. Actual effect of such a step would be to deprive the cultivators of the profit they might have made in their crops. Such a step would only be justifiable when there was a serious scarcity of food supplies necessitating measure to conserve available supply of grains. After referring to the losses of cotton growers, which he estimated at about 20 crores, owing to Sir Ibrahim said that by the present action the Government barred large amount of money to come to the country by export. He thought such a measure only be undertaken if the country required it and asked whether such circumstances prevailed. Sir Ibrahim proceeded to say that it was going to benefit as the result of the large portion of the amounts which the Government would be deprived of would go to the pockets of the consumer using wheat at the allowed price but that portion which

TELEGRAMS.

would be collected by the State should be earmarked definitely for the benefit of the cultivators. He urged that the Government should make a clear announcement to that effect. He complained that Indian Commercial men are not invited at the Wheat Conference, discussing the Government proposals. He favoured sliding export duty. He deprecated the employment of special non-official agency for the purchase and that should be invited through commission at agency to supply given quantities at fixed rates during stated periods. Sir Ibrahim said that the proposed scheme of Mr. Clark would bring small measure of relief to all those who had been hard hit by the war. For himself he gave preference in favour of sliding scale of export duty. Regarding the proposal of Mr. Clark Sir Ibrahim thought that the Government was taking great responsibility in starting practically an export firm. It would be well if the Government could utilise official agency for their purchasers by sender.

Sir G. M. Chitnavis

supported the resolution and referred to the sympathetic rise and fall of other commodities.

Mr. Dadabhoi

expressed his satisfaction with Mr. Clark's speech. He recognised the drastic character of the proposal and in view of the unparalleled situation he gave his support. Mr. Dadabhoi also deprecated the omission of Indian Commercial men from the Wheat Conference.

Sir Fazulbhoy Currimbhoy

in supporting the Resolution said that the embargo placed on export was politically expedient and morally justifiable. He regretted omission from the Wheat Conference of Indian representatives and it was surprising that in an important matter, which was essentially of Indian interests, Indian Commercial opinion should have been excluded and only European exporting houses consulted.

Mr. Chuznavi

in supporting Pandit Malaviya's Resolution said India was essentially an agricultural country and wheat, rice, cotton and jute were her principal products. The rise in the price of wheat had been affecting millions in the United Provinces, the Punjab and the Frontier Province. In Bengal, Burma and other parts, where rice was staple food, rise in its price was causing the greatest hardship. Suffering was acute in Bengal as the area under jute cultivation had gone on increasing in proportion as the area in paddy had been diminishing. India produced about 10 percent of world wheat and giving detailed account of acreage of wheat and rice under cultivation and statistical account of export Mr. Chuznavi said there was a justifiable reason to believe that stocks were held up in expectation of rise in prices either in foreign or Indian market and the Government was pleased to issue an ordinance giving power to Local Governments to investigate the existence and amount of stocks and to take necessary action. He held that Mr. Malaviya's Resolution was perfectly sound and exigencies of time demanded that it should be adopted. He suggested that rice should be included as well within the scope of the Resolution as rice was staple food not only of Bengal but a very large part of India and Burma. As an amendment he suggested that rice should be added after wheat in the Resolution.

Mr. Surendra Nath Banerjee

said the proposal of the Government of India was quite acceptable to the people. He hoped that in future in all conferences, relating to trade, Government must consult Indian commercial opinion which was growing powerful every day.

Mr. Marshall Reid

in course of his remarks referred to the complaints of the previous speakers that Indian merchants had not been invited to wheat conferences and said the complaint arose not of misunderstanding. Conferences were not called in order to obstruct Government in framing the policy but only for the purpose of assisting the Government. With regard to machinery for carrying out a policy already decided upon he was afraid that if the Government involved itself in great trades, it would get itself into difficulties. The Government should keep themselves clear of actual operations of the trade of the country and should employ existing agencies for control of wheat trade.

Rai Sita Nath Rai Bahadur

dwelt at length on the various aspects of the question and supported Government action.

Mr. Monteath

said that the wheat question did not interest his province so much as northern India but as a general impression of the opinion he would say that he endorsed every word uttered by Mr. Marshall Reid. He was of opinion that the less Government interfered with trade the better. He did not approve of the suggestion of making commercial departments agency of purchase.

Pandit Malviya

in summing up said that the sliding scale of export duty suggested by Sir Ibrahim would not do.

Mr. Clerk

in replying pointed out that he was merely employing the existing machinery. He also said nine tenths of trade were in the hands of Europeans. He was in sympathy with the proposal that the Government should earmark proceeds for the benefit of cultivators, but as he did not know the amount they were unable to make any definite announcement.

The amended Resolution was carried and the Council adjourned to 24th instant.

Interpellations.

The Hon. Mr. Clark replying to the Hon. Mr. Reid's question re. the Punjab Cement Concession said:—Certain difficulties have been found in the scheme proposed for the transfer of the concession which has accordingly not been sanctioned by the Secretary of State. It is understood that the original concessions have not yet commenced operation.

TELEGRAMS.

Sir Harcourt Butler replying to the Hon. Mr. Dadabhoi's question re. the admission of the Indian students into the educational institutions of the United Kingdom said:—(1) and (2) The Hon. member is referred to the reply given to a similar question asked by him on the 16th September 1914. He is also referred to the report on the work of the Indian students' department, June 1914, which was recently published as a Parliamentary paper and placed in the Press Room in India. A few copies of the report are placed on the table for the convenience of the Hon. members.

Replying to Pandit Bishan Narayan's Dar's question re. the appointment of members of legal profession to the office of Legal remembrancer, Sir Reginald Craddock said:—There is no statutory bar to the appointment of Barristers or other members of the legal profession to the office of the Legal remembrancer in provinces where such a post exists and occasional appointments have been made with the Secretary of State's sanction from this source in cases where the Government of India have been satisfied that the nominee of the Local Government is clearly the best candidate available. As, however, for the proper performance of his duties the holder should possess some administrative experience as well as legal knowledge it is frequently the case that the selection can best be made from the ranks of the Indian Civil Service.

The Hon. Mr. Clark, replying to Pandit Bishan Narayan Dar's question re. Indian emigration into British colonies said:—No proposals have yet been laid before His Majesty's Government for negotiations with the self-governing dominions. The Hon. member will recollect that His Excellency intimated in his speech in the Council on the 8th September 1914 that the Government of India before approaching the Secretary of State wished to ascertain whether the policy, which he then outlined, commended itself to the people of India.

Sir Reginald Craddock replying to Pandit Bishan Narayan Dar's question re. revision of election rules said:—The Government of India as at present advised do not intend to undertake a general revision of the regulations before the next election.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS' AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR. GREAT BRITAIN.

Sir Edward Grey on War & Its Issue.

LONDON, March 23.

Sir Edward Grey, speaking on the origin and issue of the war, emphasised that all might have been avoided by a European Conference. Germany judging from her experience at the Balkan Conference, knew she could have counted on our good will, but, Germany repused every suggestion and on her rests, for all time, the appalling responsibility for war. Grey affirmed, amid loud cheers, that this was the fourth time within living memory that Prussia had made war on Europe and he added "We are determined it shall be the last." It would have been far easier to settle the dispute between Austria and Serbia which Germany had made the occasion for war than it was successfully to get through the Balkan crisis. Germany knew we then sought no diplomatic triumph. We did not give ourselves to any intrigue; but we pursued impartially and honourably the end of peace. We were ready last July to do same again. We had given in recent years to Germany every assurance that no aggression upon her would receive any support from us. We had withheld from her but one thing, namely, an unconditional promise to stand aside, however aggressive Germany herself might be to her neighbours.

France, Italy and Russia were ready in July to accept a Conference. "We knew that after the British proposals for Conference were made Tsar himself proposed to Kaiser that dispute should be referred to Hague." "We now know that the German Government was prepared for war as only those people who planned it could prepare."

Grey continued that long before war we had given to Belgium a pledge that never would we violate her neutrality so long as it was respected by others. If Germany invaded Belgium we were bound to oppose Germany with all our strength. If we had not done so at the first moment, was there anyone now who believed that when Germany attacked the Belgians, shot non-combatants, ravaged the country and violated all rules of war and all rules of humanity, was there anyone who thought it possible now that we could have sat still and looked on without permanent disgrace? One essential condition of the terms of peace must be the restoration to Belgium of her independence and national life, free possession of her territory and reparation so far as possible for cruel wrong done to her. Great issue for which the allies were fighting was that the nations of Europe should be free to live independent lives working out their own forms of government and their own national development whether great or small states, in full liberty. (Loud cheers.) German ideal was that the Germans were superior people to whom all things were lawful in securing power and against whom any resistance was unlawful. German aimed at establishing domination over the nations of the continent imposing not liberty for every nation but subservience to Germany. "He would rather perish or leave the continent a better than live under such condition. (cheers.)"

After war we and other nations must be free to live, not menaced continuing talk of supreme war lords, shining armor word in Scabbard and continual invoking as an accomplice of Germany. No have our policy dictated nor stides

TELEGRAMS.

and activities controlled by military castes. We claimed that the allies would secure for Europe the right of different national existence, not under the shadow of Prussian hegemony and supremacy but in right of equal liberty. Grey concluded by paying a tribute to the splendid courage and patriotism of our allies. There was no nobler opportunity of serving one's country than when its existence was at stake and when its cause was just and right. Never was there a time in our national history when the crisis was so great and so imperative or when our cause was more just and right (loud cheers).

Indian's Loyalty and Valour Praised.

LONDON, March 19.

Viscount Bryce presided at a lecture by Lieut.-Colonel A. Yate on the subject of the Indian Army. He paid a tribute to the loyalty and devotion of the Indian Princes and people and said that spontaneous offers of help were the most striking instance of their attachment, while, by their deeds of valour, Indian soldiers had proved themselves worthy compeers of our allied troops. These demonstrations of loyalty form one of the redeeming incidents of a time so full of sorrow. He felt this was a new and most endearing tie, because it showed that our efforts were appreciated by the people of the great Empire and future might reasonably hope that relations with India would rest on a surer foundation of mutual respect than ever before.

FRANCE & BELGIUM.

Fighting at St. Eloi.

"Eye-witness's" Story.

LONDON, March 21.

The British "Eye-witness" with the Headquarters says that the story of St. Eloi is somewhat eclipsed by Neuve Chapelle, but has given equal proofs of the fighting qualities of the British soldier. The Germans' first rush succeeded, where the trenches had been blown in, but eastward of the village the British Infantry made a most determined stand. Their fire was so steady and well directed that the German losses were terrible, four men sticking to their posts until at last overwhelmed by sheer weight of numbers. The Germans then rushed to the supported trenches which were blown up by a mine and penetrated the village itself. The first British counter-attack was delivered at 2-30 in the morning and was partly successful. Two hours later we drove the enemy out of the village and from all the trenches which had not been destroyed. The fighting in St. Eloi itself was very fierce. The Germans had erected barricades in the streets defended by machine guns. These were stormed one by one regardless of losses.

Saving the Wounded.

A pleasing feature of the fight was that the Germans refrained from firing on our bearer parties carrying the wounded. Prisoners admit that they suffered very great losses from shell fire. "Eye-witness" adds that the German wounded have to thank the British for many acts of kindness even in the excitement of the assault. A brilliant example is quoted of a British soldier carrying a Prussian officer, whose arm had been blown off to a place of safety under heavy fire.

Gallantry of Officers.

"Eye-witness" dwells on the gallantry of regimental officers. The heavy toll among them is largely due to the advance through intricate country intersected by hedges and ditches. Platoon commanders reconnoitre the ground in order to circumvent obstacles and prevent undue losses among the men. The success they have achieved is extraordinary and the spirit of the troops is the best proof of the qualities of the officers.

Bombs on Paris.
Further Particulars.

LONDON, March 22.

Two territorials at Compiègne, guarding the railway at night, saw, by the light of the moon, airships silhouetted against the sky and gave the alarm, which was instantly telephoned to Paris, where the airships were greeted with tremendous artillery and rifle fire. They retreated northward. The inhabitants plainly saw the great machines in the rays of searchlights. The bombs emitted a sickening smell. There were many most miraculous escapes. One hole made by a bomb was as large as a house. Others penetrated two tenements in which there were seventy and two hundred occupants respectively; but no one was hurt. Another fell near the American hospital. The building was shaken and the chief doctor was thrown out of bed.

A Paris Communique.

LONDON, March 22.

PARIS. Afternoon communique says.—A German attack took some sections of trenches at Notre Dame de Lorette but we counter-attacked and recaptured them. Our mining warfare at Laboieille is progressing. Fifty shells fell in Rheims on Sunday. We inflicted two serious reverses on the enemy in Argonne. We blew up near Bagatelle three minies after which two companies stormed the trench and maintained position in spite of strong counter-attacks. A quarter of a mile away the Germans countermined and attacked. Hot hand-to-hand fighting ensued, but the Germans were hurled back in spite of reinforcements. Then, when they were retiring, our artillery caught them and inflicted very heavy losses.

Another Communique.

LONDON, March 23.

PARIS. Communique says:—On the Plateau de Notre Dame de Lorette we hold all trenches except ten yards. The enemy delivered a heavy attack at Les Eparges for the purpose of capturing the fort. His defeat was complete. The fort of Badonviller.

TELEGRAMS.

RUSSIA.

The State of Przemyśl.
Floating Mines in Dardanelles.

ALLAHABAD, March 22.

The "Pioneer's" London Correspondent cables.—The fall of Przemyśl may occur any day now. The "Morning Post's" correspondent at Petrograd states that the Russian march westward along the Black Sea coast is proceeding on a wide front, the Turks being swept aside. The Turks have again been guilty of the practice of setting mines to drift with the current which was reported a week ago. Now that the loss of three battleships has resulted therefrom it is plain that precautions must be taken. Admiralty fully recommend this and states in announcing the losses that this danger will require special treatment.

Surrender of Przemyśl.

LONDON, March 22.

[PETROGRAD.—A communique announces that Przemyśl has surrendered. A Te Deum was held at the Russian headquarters, which was attended by the Tsar.

The surrender of Przemyśl, after six months' war, is regarded as a very important success and comes at an opportune moment for the Russians. The Garrison is large, being estimated at 25,000 people. There were twelve villages within the fortress. Success was achieved at minimum cost.

Latest telegrams from Petrograd says that, according to the prisoners' statements, famine prevailed in Przemyśl. They were without bread or meat and there were no animals except officers' horses. Though game was sometimes bagged, soldiers were living on tinned food some of which was brought by aircraft. They suffered from typhoid and other diseases; consequently troops were greatly discontented. They declared that recent sorties caused an extravagant waste of ammunition and were due to the desire of the commanders to terminate the situation.

The Directors of British Dyes, Limited, have decided not to proceed with allotment, subscriptions being insufficient.

NEW YORK.—Despatches from Manila State that businessmen have requested Washington to employ naval colliers to carry masses of goods stored in Philippine Docks and relieve acute congestion.

Rejoicings in Petrograd.

PETROGRAD.—There is great rejoicing here at the fall of Przemyśl and demonstrations are being held in streets. A large Russian army is now released for service elsewhere. Experts expect it will move towards Cracow.

Destruction by Germans
In Russian Poland.

PETROGRAD.—The German invasion of Russian Poland has been accompanied by the destruction of 95 towns and 4,500 villages, the total damage being estimated at over hundred million sterling.

DENMARK.

A Danish Steamer Arrested.

LONDON, March 22.

COPENHAGEN.—Danish steamer "Bryssel" was recently arrested and taken to Swinemunde. She has now been released, but Germany has retained the cargo of oil destined for Sweden.

AMERICA.

Odenwald Seized.

LONDON, March 22.

NEW YORK.—Hamburg-America liner "Odenwald" attempted to leave San Juan, Porto-Rico Forts fired blank; but, as the liner continued live shells were fired whereupon "Odenwald" returned. She was seized by the Customs authorities.

AUSTRIA.

Austrian Soldiers Surrendering.
With Connivance of Officers.

LONDON, March 21.

VENICE.—Whole companies of Austrian Infantry, largely composed of recruits from the Italian provinces, have surrendered to the Russians with the connivance of officers.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, March 22.

The Viceroy has received the following from the Secretary of State dated 20th March:—

The amount of damage caused by the bombardment by twelve British and four French battleships of the strongest forts at Narrows in Dardanelles is not yet known; but the correspondents who viewed the engagement from a hill in Tenedos report tremendous explosion evidently of magazines. Battleships steamed constantly up and down within the Straits pouring in fire on the fort designated for each and it was a shot from the "Queen Elizabeth" which exploded the principal magazine in Kilito Bahr causing huge flames spring up, the correspondent describes, mountain high. A satisfactory feature is that the ships maintained superiority over forts and have succeeded in silencing them after a few hours bombardment. The Turks apparently employed strong down current to set adrift numerous floating mines and loss of three battleships from that cause is considerable, but

is not regarded as either surprising or disheartening and the Official Report contains nothing indicating anything but eventual success or that defences have proved more formidable than expected. The Turks and their German Advisors have done their best with field guns and howitzers to supplement fixed defences and mobile and concealed batteries which cause considerable trouble but temporary expedients are not likely to prove more than troublesome to the passage of fleet. The Allies' determination to the satisfactory ending of the operations is shown by the immediate despatch of reinforcing ships and by facts that ample naval and military forces are now on the spot. The battleships lost were of the useful type but not of the latest design. Two British ships were built in 1898 and 1897 and the French ships in 1893.

The Russian squadron has approached the north part of Bosphorus and is said to have caused panic to Constantinople.

The Russians incursion into East Prussia at the extreme northern end is progressing and from Berlin reports come Russians forces entered Memel, a German Baltic Port. Fighting continues in North Poland but without marked result. On the extreme left it is reported that the Austrians are again assuming the offensive in Bukovina but without success.

In the west the Germans heavily bombarded the position gained by the French round Perthes and delivered an Infantry attack which was repulsed with heavy loss to the enemy. Sir John French reports no change. He says gallantry and dash of troops during the operations at Neuve Chapelle under Mr. Haig's able and determined leadership conclusively proved that sedentary work in the trenches has in no way impaired original fighting. It is reported up to date as 188 killed and 291 wounded. Cameronians lost 15 officers killed and Worcesters 13.

The Defence of India Act.
Comes into Force.

DELHI, March 22.

A notification has been issued in the Gazette of India extraordinary to-night directing that the Defence of India Act Sections 3 to 11 shall come into force from today in the following Punjab districts:—Lahore division; Lahore, Amritsar, Gurdaspur, Sialkot and Gujranwala districts; Jullundur division:—Kangra, Hoshiarpur, Ludhiana, Jullundur and Ferozepore districts; Multan division:—Multan, Jhang, Lyallpur Montgomery, Dera Ghazi Khan and Muzaffernagar districts.

Two Lakhs to the Hindu University.

DELHI, March 22.

Maharaja of Alwar has donated two lakhs to the Hindu University.

PUNJAB.

"C. M. Gazette" Cables.

LAHORE, March 22.

London, 18th March:—French advance in Champagne now gives them an outlook on the northern slope of the ridge ranging from Perthes to Maison in Champagne, greatly facilitating an attack on railway ranging from Bayancourt to Apremont behind the German lines. In Austria, official report indicates that the Russians are fighting on the southwestern bank of the Pruth. The "Daily Telegraph's" Bucharest correspondent anticipates that the Russians will shortly recapture Czernowitz. The "Daily Mail's" Bucharest correspondent says that the Russians are attacking with irresistible fury and Austrian retreat is imminent.

19th March:—The Daily "Telegraph's" Peking correspondent says China's action re. Japanese demands has considerably strengthened since the news arrived that the American Government on Saturday called Japan's attention to the guarantee contained in the Root Takafia agreement of frank communications between the two powers on all questions affecting pacification and informed Japan that America intended to protect all provisions existing between her and China.

The Anarkali Bazar Murder Case.
Death Sentence Confirmed.

LAHORE, March 22.

The appeal preferred by Sajjan Singh who was sentenced to death and forfeiture of property by Major Irvine Sessions Judge of Lahore, for murdering a Head-constable & attempting to murder Sub-Inspector Mahomed Musa, on the 20th February last in Anarkali Bazar, came on for hearing before Justices Rattigan and Chevis to-day in the Chief Court. Their Lordships rejected the appeal and confirmed the death sentence.

Price of Wheat.

Price of wheat here has again risen one seer within last two days in retail sales. Prices are expected to be easier when new crop is reaped within next two or three weeks.

A Dacoit Gang's Attempt.

Information has been received in Lahore that a gang of dacoits attempted to commit dacoity in the village Gurusar in Ferozepore district. The police received information of what was about to happen and resisted the dacoits one of whom was shot dead and it is believed that several others were wounded.

"Zemindar".

Its Proprietary Rights Transferred.

The "Zemindar" publishes a letter dated 19th Mar from Maulvi Zaffar Ali Khan in which he willingly transfers his proprietary rights in the said paper to his will.

CALCUTTA.

A Case Under Explosives

SYLHET.

Mr. H. E. Webster, Deputy Commissioner commenced the hearing of case in which is charged sixth criminal conspiracy under and with abetment of the throwing of a tent to endanger the life of Mr. Gordon, late of Moulvi Bazar.

యుద్ధము-అంగ్లేయరాజ్యము

దామగ్గ-క. వే. నరసయ్యచే వ్రాయబడి
వివాక్ బహదూర్ డాక్టర్ సర్ యస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్
గారు అనుగ్రహించిన ఉపాధ్యక్షముతోడ
చెన్నపురి గవర్నరు లార్డ్ వెన్టెల్స్
మహాసియునకు ఆంకితము చేయబడినది.

ఈ పుస్తకమున నిప్పును విశోపాలో జరుగుచుండు
యుద్ధముయొక్క యథార్థ సమాచారములను అనేక సదృశ
ములకు విషయములను గలవు. యుద్ధమున గూర్చిన యథార్థ
వర్తమానము లందఱును జక్కగా నెఱుంగుటకై పుస్తకము
మహాపకారకమైనదని వైస్రాయ్ సహా గవర్నర్లును,
కాన్సిల్ మెంబర్లును, ప్రొవోర్బజ్ డిలెగ్టు కలాశాలాధీశులును
ఇంక ననేకమహానీయులును యోగ్యతాపుత్రకనిచ్చి యున్నారు.

ఈచరిత్రము ఇంగ్లీషునందును అరబీకమునందును నచ్చు
ప్రతిపాటి యున్నది. ప్రతి యొకటికిని వెల ఆణాలు 0.8-0
తపాలాకుల ప్రత్యేకము పుస్తకములు దొరకడిచోటులు:-

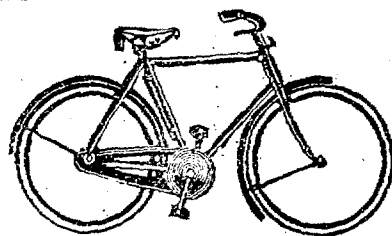
1. పు. వె. నుండరరామయ్య: 9, ఆనధానం రామస్వామయ్య
వీధి, ప్రాతచాకలపేట, మదరాసు.
 2. టి. నాగసు బ్రహ్మణ్యరావ్ బ్రదర్స్: 8, కొండిసెట్టి వీధి
టిన్నె వెలివిడ్డే: టివాక్డ్రం, జాట్టిటవున్, మదరాసు.
- హానిలేదు. నిశ్చయము. గణముకలిగి తిరును.

అన్ని విధములగు దుష్టవ్యాసలు, మూలశంకలు. పేహ
రణములు, పుండ్లమున్నగు నవియన్నియును 4 వాగములలోనే
వర్ణింపబడును. వారముకోజులకు సరిపడుమందు వెల రు 5-0-0
రెండుకోజులకు సరిపడుమందు పుచితముగ పరిక్షనిమిత్రము
పంపబడును కలయువా రెటుల వ్రాయవలెను.

డాక్టరు వ్రమాకాంత హజరీ, బ్లడుస్పెషలిస్టు,
164/1 మానిక్టోలాస్ట్రీటు, (బీడన్ స్కేర్) కలకత్తా.
Dr. Umakanta Hazari, Blood Specialist,
164-1 Manicktola Street, (Beaton Square) CALCUTTA.

వేలకుమందు.

ఈమానెను తలకురాచిన పేలు ఈపి నశించును.
చర్మమునకు వెండ్రుకలకు హాని యుండక వెండ్రు
కలుపెరుగును. నీసా C-4-0 వి.పి. సహా 0-8-0.
అమృతాంజనము డిపో, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

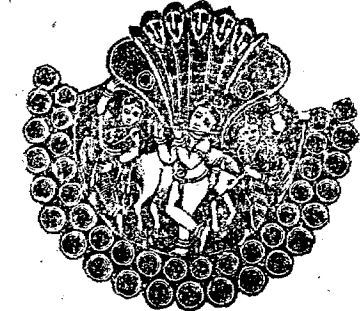

నమ్మకముయన పనులు.

మోటారుపైకిప్పు, పైకుకారులు, అనేక తరహాగా
అనేక కంపెనీలవారివలన తయారుచేయబడిన టైసిక్స్, ట్రైసి
క్స్, యిందుకు కావలసిన నానావిధ పనిముట్లు, వాచీలు, హా
ర్మోనియములు, ముదలగునాటివి మాకర్డ గలవు. మిక్కిలి
సరసమగు వెలలకు యిచ్చెదము.

ఒక్కసారి మా సరకులు పరీక్షించి, వెలు కనుగొని,
మంచి చెడ్డలసరముటకు మహాజనులను గోరుచున్నాము.
మాపాపులరు టైసిక్లు, పంపునిముట్లు, సహా 58-8-0 మాత్రమే.
పటములతోగూడిన కేటలాగు ఆర్డర్ల స్వాగతమిచ్చుటకు బంపెదము
ఎక. పి. చొక్కప్ప అందుకో.,
185, మాంబు రోడ్డు, మద్రాస్.

22-వ స్టేగల (సవరము) బంగారు.
(ఇందుకు పూచీపడగలము)

గెజల్ నాగర

1 1/2 సవరము యెత్తు

వెల రు. 30-8-0.

మతియునివిధములగు బంగారుగల, వెండిగల, రాగ్ల
చెక్కినగల, మున్నగునవి ఈకొండ పేర్కొన్న వర్తకులవద్ద
దొరకును కొనుగోనికి క్యాటలాగులు ఉచితముగ పంపబడును
సదరక ఇండియా జావలెర్ మ్యానుఫాక్చరీంగ్ కంపెనీ,
437, బంక సౌలపేధి, సాహుకారుపేట, మదరాసు

The Southern India
Jewellery Manufacturing Co.,
437, Sowcarpet, Madra

తత్వార్థప్రదర్శిని.

ఈగ్రంథము అనవమున కీర్తనాపమునను, తెనుగున
కందపద్యరూపమునను, ఘోటోతోడ వీరివర్ణితము కనరూప
మునను, ముద్రింపబడియున్నది. ఈత్రుకములకు వ్రాయు
వారికి యోగనిష్ఠయందుండు పటమును ఉపన్యసింపు సు
యపురటమును, అమర్చిన రెండుపటములను. ఈనామగా
పూజించుటకయి చట్టమున నమర్చియుంచుకొనుటకు చిగుమయి
నది పంపబడును. వెల రు 0-5-0

పోస్టేజీ తమచే యగును.
S. P. P. B. Y. S. Swami
Tiruvannamalai.
ప్రేమత్పరమహంస పరబ్రహ్మనంద యోగింద్ర
స్వామీలవారు, తిరువన్నామలై.

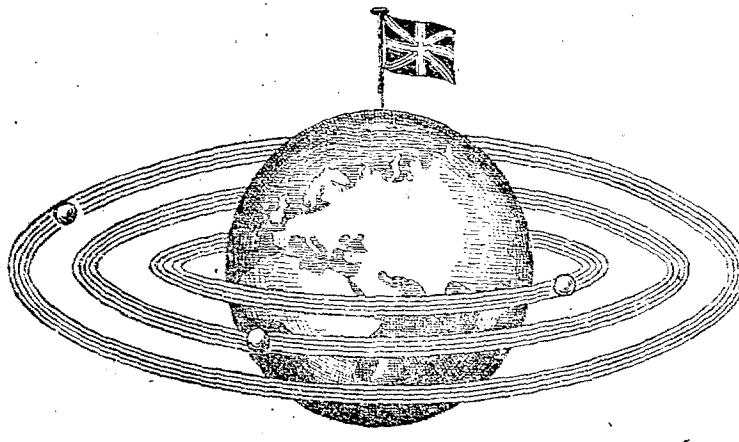
తామరతైలము

మా తామరతై
లము ఒక్కడబ్బా
ను ఆరు అణాలకు
కొని నాలుగైదు
సారలు రాచినయె
డల తామర నిర్మా
లమగును. నయము
కాని యెడల మీ
ఆరు అణాలు తిరిగి
తీసికొన వచ్చును.

తీట, నురద, వీనుగుగజ్జ మొదలగువానికి మంచి
మందు. అనేక సంతోషములు, మాసములు బాధ
పడినవారు దీనివలన తత్తణుమే సుఖమును పొందిరి.
వేలకువేలు డబ్బాలు విక్రయము. వెల 1-కి 0-6-0
మల్కతాంజనము డిపో, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

ప్రపంచయుద్ధము.

మనమోరసంగ్రామము!

చిత్రరూపము!!

యోధాగ్రణులభావచిత్రము!!!

యూరోప్ ఖండమందెల్లను, అల్లకల్లోలముచేసి రక్తప్రవాహముననే భారలా పడుచు జగత్ ప్రళయస్వరూపముగా పాక్షాత్ కాలక్షైర
వునినెలె వివరించుచు అతిభయంకర యుద్ధనాయకులనున్నా, ఆయాదేశపు రాజాధిరాజులనున్నా, చక్రవర్తులనున్నా, ప్రత్యక్షముగా జూచి
నట్లు కనబడు సుందరమైన భావచిత్రములు, ప్రకాశించునట్టి నుచుపైన కాగితములపై ముద్దగా ముద్రించి విక్రయమునకు సిద్ధముగచున్నవి.

త్వరతేయును! స్వల్పమే ప్రతులు!!

తోకనుకాల్చుకొనిన మర్కటమునలె అక్కడిక్కడికి తిరుగుచు న్యాపారనావలచున్న, యుద్ధనావలచున్న హతముజేసి తుదకు
మండింపబడి సముద్రపాతమునకు హేతునైన ఎమడనను జూచియుంచురా? దానియొక్క నాయకుని తెలుసునా? అది మద్రాసును ముట్ట
డించి జేసిన అనాగతిములను జూచియుంచురా? తుదకు దానిని గతిహాసిన సిద్ధియను నావయును దానియొక్క నాయకునిని జూచియుంటిరా?

పంచపాండవులవలెనుండు ఇంగ్లాండ్, రష్యా, ఫ్రాన్స్, బెల్జియం, జపాన్ చక్రవర్తులనున్న ముఖ్యధన మశ్వాసరులవలె కాలాగ్నికి
హేతునైయుండెడి జర్మని ఆఫ్రియా, తుర్కీ, చక్రవర్తులను జూచియుంచురా? ఆయా రాష్ట్రముయొక్క సేనా నాయకులనున్న నాకానాయ
కులనున్న, వాయువిమాన నాయకులనున్న జూచియుంచురా? లేనియెడల మావర్త విక్రయమునకు సిద్ధముగఁగుచు చిత్రపటమును తెప్పించి
జూచును! చిత్రపటమునలన యుద్ధసంగతులు మనసునకు సులభముగా బోధపడుటకు సందియములేదు. దీనివెల. | రూపాయ.

మరా.—యుద్ధమారంభమైనతోడనే రణరంగమునందు నూతనముగాయెత్తబడిన పోటోలను తెప్పించి ముద్రించియున్నాము
ప్రతియొక్క పటమును నూచివికట్టల జాట్టి నలగక భద్రముగా జేరుకల్లు పంపెదము.

విలాసము:— గురుబసవ కంపెని మద్రాసు.

త్వర పడుడు !

కొద్ది పాత్రలే గలవు !

మంచినయము!

బరొపాఖండ యుద్ధ చరిత్రము

(మొదటిభాగము సిద్ధమైనది.) ధర 8 అణాలు మాత్రమే. పోస్టేజి సహా 0-10-0

ఈ యుద్ధచరిత్రము అందరికీ దెలియజేయుటకు ముఖ్యమైనది. మా ప్రకటనలలోనే ధర్మములేక ప్రకటించుకొనుచు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రతిభింబ రూపముగ ముద్రించిన పుస్తక మిదికాదు. ఇతరులు ప్రపంచ సంగ్రామముని లోకమునకు యావత్తుయ్యద్రుమని విక్రయించు అబద్ధగ్రంథముకాదు. నిజముగా "బరొపాఖండమున" జర్మని మొదలగువారికి గలుగు యుద్ధమునంతయు వివరించి వ్రాసియున్నది. ఈ యుద్ధకారణములను అందరు చక్కగా నెఱుఁగుటకు జర్మని యుత్పత్తి మొదలిప్పటివరకు జరిగినవిషయము లిందున్నవి. విరోధాయుద్ధము జరుగుటకు సరియైన కారణము తెలుంగుగోరువారు ఈ మొదటిభాగమునందు వెలువడిన యాచరణముల క్రమతో జరివితిరవలెను.

జర్మని, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రీయా వంటివల నిర్మాణము. గతకాలమున విరోధాగ్రాహిని మార్పులు, జర్మని యేకాధిపత్యమును స్థాపించుట, ఇటలీయులకుత్తమందనవంత. ఆస్ట్రీయా ఏకాధిపత్యములో ముఱుబాటులు. జర్మనియేకాధి పత్యము ఉచ్ఛదశకుఁబడి, అధికారవిస్ఫురణము, రాజకీయము. గ్రేటుబ్రిటన్ జర్మనియు చేసిన పోటాపోటీలు. వాల్మర్క్ ట్రిక్ యుద్ధముల ఫలితములు. విరోధ సామర్యభాముల యుద్ధప్రయత్నములు. ఆస్ట్రీయా యుద్ధరాజు చంపబడిన వెనుక సామర్యభాముల యుద్ధప్రయత్నములు. సామర్యభాములారంభించిన మహాయుద్ధ వివరణములు గలవు.

విరోధాధిపత్యము నింతటిపులముగా నిజకారణసహితముగా నెవరును నిద్రపరచువ్రాయలేదని నొక్కిచెప్పగలము. పుస్తకమును దీసి చదివినవారికి విషయముల సత్యాసత్యములు తెలియును. ఇందులో 80 పేజీలలో చిత్రములును, 6 పూర్వగ్రంథములును, 120 పుటల విషయములున్నవి. ఈ పుస్తకమును గోరువారికి వి. సి. మూలకమున పంపబడును.

వెంట వెంటనే తెలియబ్రాగములు వెలువడుచుండును. ఇందులో ఆర్డర్ చేయవలసిన చక్కని ప్రతిమలు గలవు. మాచిరునామా:—సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు, నెం 167, మదరాస్. ఇ.

వనోపధి సారాపరిల్లా.

ఇది వేదమునందలియుట్లు నెత్తురుగడ్డలను మరయు సకల చర్మరొగములను బాగుజేయును. కీళ్ళ పోట్లు, పాతవాయపుపోట్లు, చనవట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రొగములను దీనివలన నయమగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడికింతు వలకు పుష్టినికల్పించును. నెత్తురును కుద్దిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసాముందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. స్త్రీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుమ్మంకునుండు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుచేసి రొగమును కుదుర్చును. భారతమధునల్లి(తాగు బియ్యము) నాగవల్లితైలము వైచిత్ర్యము మంగు. ఈ రెండుకలిపి నెలరోజుకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి సావంత్, ౧౪౪. ఫననవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

ప్రతివారము కేలకుకేలు విక్రయము.

నం 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును.

పార్శ్వపుకొప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టును.

చర్మముపైన రాచిన లోకలికి నొప్పించి

లోకలి నొప్పులు వెంటనేమో గోలవు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.

పంచభాషాచీటి మాచికొనిన మోడము గలగదు.

అమృతాంజనము ప్రాచ్య దేశ మూలికల సంపుటిచే హిందూ దేశమునందు సిద్ధముచేయబడినది. ఇది చర్మమునకు మృదులము. ఇచ్చి దీవుల తయారగుచున్న క్రొత్తమందుగాదు. పదియేడెడ్లుగా కలిపి వేరుచేసి వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన దివ్యమృతము.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫ్రేరికోస్ట్, బొంబాయి లేక, 6, 7, తంబుసెట్టివిధి, చెన్నపట్నం.

ఆగతానాగత పరిజ్ఞాతృసంఘము.

వ్యతిరేకముగా జాతకభాగమున దేశోపకారముకొరకు వ్యాపకములు ఈ సంఘముయొక్క ముఖ్యాధిప్రాయమై యున్నది. నలుమూలల వారిహితముయొక్క నకలుగాని సమైక్య జనకాలముగాని వ్రాసిపంపించవలెను. ఇందుక గాను, జాతకము పుట్టినది గాదును ఇప్పటివరకు జరిగిన యావత్తులములు అనగా జాతకముయొక్క రూపము, ధనము, భూమి, కళత్రము, సంతానము, ఉద్యోగము వలె రాబు వీనిలో ప్రత్యేకము వ్రాసి ఉచితముగా పంపబడును. ఇవన్నియు సరిగా యుజువిచ్చినయెడల నీసంఘముయొక్క ఖర్చుల క్రింద రు 500 పోపవలెను. అటు కిమ్మట ముందుజరుగబోవు యావత్తులను గుర్తు పూరా పరిశ్రమచేసి శాస్త్రసమృత్తుగా వ్రాసి పంప బడును. మిక్కిలి త్వరగా కావలసినవారికి గత ఫలములు 1 రూ॥కున్న అవి యుజువిచ్చినయెడల భావిఫలములు 4 రూ॥ కున్న వి. సి. గా పంపబడును. సొమ్ము ముందు పంపినవారికి ముందుగా వి. సి. గా కోరువారికి తరువాతనున్న ఉచితము గా గోరువారికి అటుతరువాతనున్న క్రమముగా వ్రాసి పంప బడును. జనకాలము సరిగానుండవలెను. అడ్రెసు వివరముగా వ్రాసిపంపించవలెను. ఆకెళ్ళ వెంకటశాస్త్రి, గోపాలపురం. కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

ధర్మసనములు

ఆర్ధరచేత వెంటనే పురమాయించి 8 రోజులలో పంపబడును. అన్నిరకములకును పొడుగు పెడబులు సమము. అం॥ 18 ల పెడబులకు రు 1-0-0 22 అం॥ 1-4-0; 24 అం॥ 1-8-0. అదేరంధ్రకోటలత్తికతో 2-8-0 మొ॥ 10-0-0 ల వలె ధను విలవగలవి పట్టుతో కడురవ్యముగా కేయింపగలము. వివరములు తెలియగోరువారు క్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను. పోస్టేజీకేటుగా నియ్యనక్కరలేదు.

విశ్వనిఘంటువు.

పలువురు వ్యాఖ్యానములయందు వాడుచుండుటచే ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ప్రతిపదటికీ పో ముద్రించబడినది. 52 పేజీల గ్రంథము. వెల 2-8-0 పోస్టేజీ కేటు.

కవికల్పలత.

దీనినొక్కసారి జదివినవారికి కవిత్వరహస్యము తెల్లను గరతలామలకములై యుండును. అచ్చులో నున్నది.

గర్వమెల్ల సోమయాజి శర్మ.

కోటిపల్లి-గోదావరిజిల్లా.

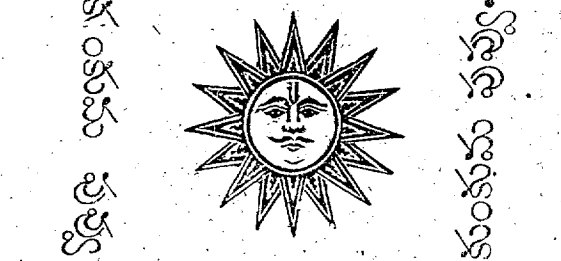
మంచినయము! వనశల భర్తృదేశం!! వెనుక దొరుకు!! ఈపంచల కొనువారికి, పంచ 1-కి ఆర్డర్లార్పాటుమా! కోర్సుని కోడెండ్లపలాపము అను గ్రంథముకటి ఇశాము మేలైన జపాక పట్టువంచలు.

అనేక పంచల కర్మపదేశంను ముతం ధరలు తగ్గించియున్నాము. వాచకులారా! కృంగారమున్ను గాగరికతయున్ను గల మేలైనఅనలే పట్టువంచల పండుగదినముల అనాదముకొరకు తెప్పించి విక్రయించితిమి. పోగా మిగతకొద్ది పంచలము! కను యెన్నది ఇందులో ఎరువు, వన్న

ఆకుపచ్చి, కోబా, కేనుమన్నం ఇత్యాదిరంగులు గలవి క్లాస నియమనవి, త్వరపడుడు. గోమూరనిడివిన్ని 2 క్లాసు. పెడబులకు పట్టువంచ 1కి 2-0-0 పంచ 1-కి తపాలభర్తలు -0-40

డిటా రెండుపంచల కొనువారికి తపాలభర్తలు ఇశాం టి. సీలారామ మొదలియూర్, కి, కందప్ప మొదలినిది, లిరువల్లి క్లాసి, మదరాస్

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మానవద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమా ర్కును గమనింపును.

కరస్పాండ్లెట్లు మొదలగు నవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ, 21, మామ్మనవిధి, బొంబాయి.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో

సొమ్ము తిరుగ నీయబడును

100 మాత్రలు గల కీసా రు. 2-0-0.

పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

నమ్మకమయిన వందులు యింకను కలవు.

కేక్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.

(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా

బే గం సా హి సోప్.

ఒక తూరి ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి యే భాగమునయుండు రోమము ను చెడ పుతక కుద్దము గాను యెలువంటి చుచ్చుల కేయము ను బాధ లేక యును నివ సలయన చర్మముయొక్క ద్విభావమైన రంగును కాతిని పోగొట్టక చేయు (సోప్)

ఇది ఒక పే. వెల 8 రిల్లలు వెల్లె 18 1-0-0 వి పి ఖర్చు 4 ఆ ఆర్.వి. పండిట్ అండు కంపెనీ నెం 5 బండరవిధి మద్రాసు

ఇంటిసామానుల అమృతము

4 వ ఏప్రిల్ 1915 వ తేదీ అదివారమునా ఉదయమున 8 గంటలకు టంగసాలరీధి (మింటస్టిట) లో నున్న 428 సంబరగల ఇంటిసామగ్రి లోయను వెలముకేవలబడును కొనినవా గా ఇంటినివేడగొట్టి ఆసామానులను తీసికొనిపోవలె ను. 27 వ తేదీనిగాని ఆప్రాంతమునగాని ఆ ఇల్లున మాడగోరు వారు చూడకొనవచ్చును. ఇంక నితరవిషయములను తెలియ గోరువా రిదిగుక ఆడ్రెసుకు వ్రాయవలెను టి స్వామినాథపిల్ల, 118 పరశువాకము పోరొడ్డు, కేపేరీ, మదరాసు